

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2015. július 20., hétfő

Tartalomjegyzék

190/2015. (VII. 20.) Korm. rendelet	A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról	17839
22/2015. (VII. 20.) MNB rendelet	A fogyasztói kölcsönszerződések érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges elszámoláshoz, valamint a fogyasztói kölcsönszerződések módosulásához kapcsolódó fogyasztóvédelmi rendelkezésekről szóló 58/2014. (XII. 17.) MNB rendelet módosításáról	17844
41/2015. (VII. 20.) FM rendelet	A zöldség-gyümölcs termelői csoportokra és termelői szervezetekre vonatkozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról	17845
43/2015. (VII. 20.) NFM rendelet	A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet módosításáról	17851
44/2015. (VII. 20.) NFM rendelet	A gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló 1/1990. (IX. 29.) KHVM rendelet, valamint a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet módosításáról	17852
2/2015. BJE jogegységi határozat	A Kúria büntető jogegységi határozata	17857
3/2015. BJE jogegységi határozat	A Kúria büntető jogegységi határozata	17861
2/2015. KJE jogegységi határozat	A Kúria közigazgatási jogegységi határozata	17870
3/2015. KMJE jogegységi határozat	A Kúria közigazgatási-munkaügyi jogegységi határozata	17876
306/2015. (VII. 20.) KE határozat	Bírói felmentésről	17880
307/2015. (VII. 20.) KE határozat	Bírói kinevezésről	17880
308/2015. (VII. 20.) KE határozat	Bírói kinevezésről	17880
309/2015. (VII. 20.) KE határozat	Bírói kinevezésről	17881
310/2015. (VII. 20.) KE határozat	Bírói kinevezésről	17881
311/2015. (VII. 20.) KE határozat	Bírói kinevezésről	17881
1475/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	A bürokratikus terhek egyszerűsítésének intézkedési tervéről	17882
1476/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	Az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1359/2014. (VI. 30.) Korm. határozat módosításáról	17882

Tartalomjegyzék

1477/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	Az egyes szakmai feladatok átadásával összefüggésben a Miniszterelnökség és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	17883
1478/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	A Nemzetközi Tudományos Diákolimpiákkal kapcsolatos feladatok ellátásához kapcsolódó fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	17885
1479/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	Magyarországnak az EU–Afrika Infrastrukturális Alaphoz történő csatlakozásáról, valamint az IFC Együttműködési Alap működésével összefüggő pénzügyi forrás biztosításáról	17887
1480/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	A torontói Magyar Ház építése befejezésének finanszírozása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról	17887
1481/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	Az Európai Unió melletti magyar Állandó Képviselaten a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz tartozó szakdiplomata álláshelyek meghatározásáról	17889
1482/2015. (VII. 20.) Korm. határozat	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala közötti Megállapodás módosításáról szóló Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	17889

III. Kormányrendeletek

A Kormány 190/2015. (VII. 20.) Korm. rendelete

a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.)

Korm. rendelet, továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.)

Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés d) és q) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 2. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés b) és c) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosítása

1. § A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 26/B. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kiskorú gyámhatóságnak át nem adott vagyonáról való rendelkezést érintő szülői jognyilatkozathoz [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés e) pontja] abban az esetben szükséges a gyámhivatal jóváhagyása, ha a szülői rendelkezéssel érintett vagyon értéke meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét.”

2. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

2. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gytr.) 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél bejelenti

a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.”

(2) A Gytr. 13. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ha az intézmény házirendje vagy az étkeztetésre vonatkozó szabályzata kedvezőbben nem rendelkezik, a kötelezett az (1) bekezdés a) pontja szerinti bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.”

(3) A Gytr. 13. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Helyettes szülőnél vagy gyermekek átmeneti otthonában elhelyezett gyermek esetében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetésért a személyi térítési díjat a helyettes szülő vagy a gyermekek átmeneti otthona fizeti meg.”

(4) A Gytr. 13. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az intézmény vezetője a gyermekétkeztetés normatív kedvezményeiről és azok igénybevételének módjáról tájékoztatja a kötelezettet

a) a beíratáskor,

b) az ellátás igénybevételének megkezdésekor, és

c) a normatív kedvezmények megváltozásakor.”

3. § A Gytr. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § (1) A személyi térítési díj megállapításához a kötelezett 30 napnál nem régebbi, az 5. melléklet szerinti jövedelemnyilatkozatot nyújt be az intézményvezetőnek.

(2) A bölcsődei ellátásban és óvodai nevelésben részesülő gyermek után járó, a Gyvt. 151. § (5) bekezdés a) pontja szerinti gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez a kötelezett a 6. melléklet szerinti nyilatkozatot nyújtja be az intézményvezetőnek. A kötelezett egy nyilatkozatot nyújt be, ha az ugyanazon intézménybe járó gyermekei után azonos jogcímen igényli a normatív kedvezményt.”

- 4. §** (1) A Gytr. 18. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) Ha a bölcsődei gondozás esetében a Gyvt. 150. § (6) bekezdés a) és d) pontjában, valamint gyermekétkeztetés esetében a Gyvt. 151. § (5) bekezdés b)–d) pontjában, továbbá a Gyvt. 151. § (5a) bekezdés a) pontjában foglaltak fennállását hatósági döntés alapozza meg, annak másolatát be kell nyújtani az intézményvezetőnek.
 (5) Bölcsődei gondozásnál a Gyvt. 150. § (6) bekezdés b) pontjában, valamint gyermekétkeztetésnél a Gyvt. 151. § (5) bekezdés c) pontjában, továbbá a Gyvt. 151. § (5a) bekezdés c) pontjában foglaltak fennállását a magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozat másolatával, ennek hiányában
 a) tartós betegség esetén szakorvosi igazolással,
 b) fogyatékoság esetén a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 7/A. § (1) bekezdése szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével kell igazolni.”
- (2) A Gytr. 18. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:
 „(6) Ha a gyermek a Gyvt. 151. § (5) és (5a) bekezdése szerinti ingyenes és kedvezményes étkezésre is jogosult, számára az ingyenes étkezésre való jogosultságot kell megállapítani. Ebben az esetben a kötelezettnek kizárólag az ingyenes étkezésre való jogosultság feltételének fennállását kell igazolnia.
 (7) Ha a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételét, valamint bölcsődében a gyermek gondozásának térítésmentes biztosítását
 a) a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága alapozza meg, a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye és a térítésszám-fizetési mentesség a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kezdő időpontjától, legkorábban az ellátás igénybevételének első napjától illeti meg a kötelezettet,
 b) az a) pont alá nem tartozó feltétel fennállása alapozza meg, a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye és a térítésszám-fizetési mentesség az azok igénybevételére jogosító feltétel fennállásának az intézményvezető részére történő bejelentését, illetve igazolását követő naptól illeti meg a kötelezettet.”
- 5. §** A Gytr. 18/A. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
 „(2a) A kötelezettnek a nevelési év, tanítási év kezdetén nem kell ismételt benyújtania a 18. § szerinti dokumentumokat, ha az azokban foglaltak nem változtak és intézményváltásra sem került sor.”
- 6. §** A Gytr. 8. alcíme a következő 21. §-sal egészül ki:
 „21. § A kötelezett 2015. szeptember 1-jét megelőzően is benyújthatja a 6. melléklet szerinti nyilatkozatot azzal, hogy a nyilatkozatban foglaltak alapján a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye legkorábban 2015. szeptember 1-jétől vehető igénybe.”
- 7. §** A Gytr. az 1. melléklet szerinti 6. melléklettel egészül ki.
- 8. §** (1) A Gytr.
 a) 4. § (1) bekezdésében a „Gyvt. 146. § (2) bekezdése szerinti kötelezett” szövegrész helyébe a „Gyvt. 146. § (2) bekezdése szerinti kötelezett (a továbbiakban: kötelezett)” szöveg,
 b) 4. § (2) bekezdésében és 8. § (1) bekezdésében a „Gyvt. 148. § (10) bekezdése” helyébe a „Gyvt. 148. § (10) és (10a) bekezdése” szöveg,
 c) 16. § (2) bekezdésében a „fizetésre kötelezett személyt” szövegrész helyébe a „kötelezettet” szöveg,
 d) 18. § (1) bekezdésében a „térítési díj fizetésére kötelezett” szövegrész helyébe a „kötelezett” szöveg,
 e) 18/A. § (3) bekezdésében az „(1) és (2) bekezdés” szövegrész helyébe az „(1)–(2a) bekezdés” szöveg lép.
- (2) A Gytr. 18. § (1) bekezdésében a „Gyvt. 151. § (5) bekezdés c) pontja” szövegrész helyébe a „Gyvt. 151. § (5a) bekezdés b) pontja” szöveg lép.

3. Záró rendelkezések

- 9. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.
 (2) Az 1. §, a 3. §, a 4. § és a 8. § (2) bekezdése 2015. szeptember 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
 miniszterelnök

1. melléklet a 190/2015. (VII. 20.) Korm. rendelethez
 „6. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez

NYILATKOZAT

gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén

1. Alulírott _____ (születési név: _____, születési hely, idő _____, _____, anyja neve: _____) _____ szám alatti lakos, mint a
- 1.1. _____ nevű gyermek (születési hely, idő _____, _____, anyja neve: _____),
- 1.2. _____ nevű gyermek (születési hely, idő _____, _____, anyja neve: _____),*
- 1.3. _____ nevű gyermek (születési hely, idő _____, _____, anyja neve: _____)*

szülője/más törvényes képviselője/gondviselője (a megfelelő aláhúzendó) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekétkeztetési normatív kedvezmény igénybevételét az alábbi jogcím alapján kérem, mivel a gyermek(ek):**

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül év hónap napjától,
- b) tartósan beteg vagy fogyatékos,
- c) családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- d) családjában három vagy több gyermeket nevelnek,***
- e) nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság, vagy

- f) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárukkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.
2. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, egyúttal hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez történő felhasználásához.

Dátum:

.....
 az ellátást igénybe vevő
 (szülő, más törvényes képviselő, nevelésbe vett gyermek
 esetén az ellátást nyújtó nevelőszülő, intézményvezető)
 aláírása

* A pont csak akkor töltendő, ha az ugyanazon intézménybe járó több gyermeke után ugyanazon jogcímen igényli a szülő/más törvényes képviselő/gondviselő a normatív kedvezményt. Ha különbözik a jogcím, gyermekekenként külön nyilatkozatot kell kitölteni. A gyermekek számának megfelelően a sorok értelemszerűen bővíthetők.

** A megfelelő pont jelölendő! Az f) pont kizárólag abban az esetben jelölhető, amennyiben az ellátást igénybe vevő gyermek az a)–e) pontok szerinti feltételek egyikének sem felel meg.

*** A gyermekek számának meghatározásánál figyelembe veendő gyermekek köre: Az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18 éven aluli gyermek; a 25 évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermek és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermek és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt.

Tájékoztató a nyilatkozat kitöltéséhez

A jövedelemszámítás szabályai

(Arra az esetre vonatkozik, ha a kötelezett a kedvezményt a Nyilatkozat 1. pont f) alpontjában foglaltak alapján kívánja igénybe venni.)

1. A feltétel csak bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek esetén alapozza meg a normatív kedvezményre való jogosultságot, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át [2015. évben a 89 408 Ft-ot].
2. A nyilatkozat megtételekor figyelembe veendő személyek köre: a kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező
 - 2.1. szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
 - 2.2. a tizennyolc éven aluli gyermeket, a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermeket és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet,
 - 2.3. a 2.1. és 2.2. alpontba nem tartozó, a Polgári Törvénykönyv családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.
3. A nyilatkozat megtételekor figyelembe veendő jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, továbbá az a bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni. Így különösen:
 - 3.1. munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz,
 - 3.2. társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem,
 - 3.3. nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), nyugdíjszerű ellátások (például korhatár előtti ellátás),
 - 3.4. a gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: csecsemőgondozási díj (CSED), gyermekgondozási díj (GYED), gyermekgondozási segély (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás],
 - 3.5. önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szerv által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások (különösen: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, időszerű járadék, álláskeresési támogatás),
 - 3.6. egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.).
4. A jövedelmi adatok alatt havi nettó jövedelmet kell érteni.
5. Rendszeres jövedelem esetén a nyilatkozat benyújtását megelőző hónapban kapott összeget, míg nem rendszeres jövedelem, illetve vállalkozásból, őstermelésből származó jövedelem esetén a nyilatkozat benyújtását megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egy havi átlagát kell együttesen figyelembe venni.
6. A családtag által fizetett tartásdíj összegét jövedelemcsökkentő tényezőként kell figyelembe venni.
7. Nem minősül jövedelemnek, így a jövedelembe sem kell beszámítani a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1a) bekezdése szerinti ellátásokat, így különösen a rendkívüli települési támogatást, a lakásfenntartási támogatást, az adósságcsökkentési támogatást, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott támogatást és pótlékot, a gyermekvédelmi nevelőszülők számára fizetett nevelési díjat és külön ellátmányt, az anyasági támogatást, a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményeit, a vakok személyi járadékát és a fogyatékosági támogatást. Nem minősül jövedelemnek továbbá az alkalmi munkavállalói könyvvél történő foglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzés révén szerzett bevétel, továbbá a természetes személyek között az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezések alapján háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő munkavégzésnek (háztartási munka) a havi ellenértéke.

8. A nyilatkozat benyújtását megelőzően megszűnt jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni.
9. A családban az egy főre jutó havi jövedelem összegének kiszámítása: a család összes nettó jövedelme [a 2. pont szerinti személyek 3. pont szerinti jövedelmének együttes összege] csökkentve a fizetett gyermektartásdíj összegével, majd osztva a jövedelemszámításnál figyelembe veendő személyek számával [2. pont]."

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 22/2015. (VII. 20.) MNB rendelete a fogyasztói kölcsönszerződések érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges elszámoláshoz, valamint a fogyasztói kölcsönszerződések módosulásához kapcsolódó fogyasztóvédelmi rendelkezésekről szóló 58/2014. (XII. 17.) MNB rendelet módosításáról

A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény 46. § c) és h) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (7) bekezdésében, valamint a (9) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A fogyasztói kölcsönszerződések érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges elszámoláshoz, valamint a fogyasztói kölcsönszerződések módosulásához kapcsolódó fogyasztóvédelmi rendelkezésekről szóló 58/2014. (XII. 17.) MNB rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) A 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolási kötelezettség teljesítésére nyitva álló határidő lejártáig a szerződésből eredő követelés teljesítésére irányuló kötelezettség fennmaradása nélkül megszűnt, egyoldalú kamat-, díj- és költségemeléssel nem érintett forint alapú fogyasztói kölcsönszerződés esetén a pénzügyi intézmény oly módon is teljesítheti elszámolási kötelezettségét, hogy a 3. § (2) bekezdésében foglaltak szerint közzétett közleményben tájékoztatást ad arról, hogy a közleményben megjelölt pénzügyi szolgáltatás-típusok esetében elszámolás megküldésére nem kerül sor azokban az esetekben, amikor a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolási kötelezettség teljesítésére nyitva álló határidő lejártáig a szerződésből eredő követelés teljesítésére irányuló kötelezettség fennmaradása nélkül szűnt meg a forint alapú fogyasztói kölcsönszerződés, és a pénzügyi intézmény egyoldalúan nem emelt kamatot, díjat és költséget.”
- 2. §** A Rendelet 8. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A 2. § (3a) bekezdésében meghatározott esetben a 2014. évi XL. törvény 18. § és 19. §-a szerinti panasz legkésőbb a 2014. évi XL. törvény 16. § (3) bekezdése szerinti honlapon történő közzétételt követő 60 napon belül, akadályoztatás esetén az akadály megszűnésétől számított 30 napon belül, de legkésőbb 2015. december 31. napjáig terjeszthető elő – a 2014. évi XL. törvény 19. § (2) bekezdésében és 31. § (2) bekezdésében meghatározott kivétellel.”
- 3. §** (1) A Rendelet 2. § (1) bekezdésében a „(3) bekezdésben” szövegrész helyébe a „(3) és (3a) bekezdésben” szöveg lép.
(2) A Rendelet 7. § (1) bekezdésében az „elszámolást” szövegrész helyébe az „elszámolást – a 2. § (3a) bekezdésében foglaltak kivételével –” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi miniszter 41/2015. (VII. 20.) FM rendelete a zöldség-gyümölcs termelői csoportokra és termelői szervezetekre vonatkozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában,

a 2. alcím tekintetében a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvény 23. § d) pontjában,

a 3. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (5) bekezdésében

kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 65. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az 1. és a 3. alcím tekintetében a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 4. § 7. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró Miniszterelnökséget vezető miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. A zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatásáról szóló 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet módosítása

1. § A zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatásáról szóló 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet [a továbbiakban: 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet] 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bizottsági rendelet 47. cikk (2) bekezdés a) és b) pontjában hivatkozott támogatási mértéket azon régióra figyelemmel kell megállapítani, amelyben a zöldség-gyümölcs termelői csoport által értékesített termék értékébe beszámított termés legnagyobb hányadát termelték meg.”

2. § A 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet 6. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A támogatás igénybevételének további feltétele a zöldség-gyümölcs termelői csoport kötelezettségvállalása arra vonatkozóan, hogy a támogatással megvalósított beruházást a termelői szervezetként való elismerés megszerzéséig nem idegeníti el.”

3. § A 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Bármely termelő tag azon termékének termését, amellyel korábban más zöldség-gyümölcs termelői csoportnak volt tagja, kizárólag abban az esetben lehet összesen öt év időtartamig figyelembe venni, ha az összevont támogatási kérelmet benyújtó zöldség-gyümölcs termelői csoport igazolni tudja, hogy az adott termék termését – azon zöldség-gyümölcs termelői csoportok, amelyeknél tag volt – összesen kevesebb, mint öt éven keresztül vették figyelembe az értékesített termék értékének a tanácsi rendelet 103a. cikk szerinti támogatás igénybevétele érdekében történő meghatározása során.”

4. § A 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet 7. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Amennyiben az a 2012. április 5-e után elismert termelői csoport, amely adott évben, Magyarország részére az Európai Bizottság által a bizottsági rendelet 47. cikk (4) bekezdés második albekezdésének megfelelően meghatározott uniós hozzájárulásban részesül, a 4. § szerinti támogatás alapjául szolgáló, a bizottsági rendelet 37. cikk c) pontjában meghatározott és az elismerési terv keretében jóváhagyott beruházások közül valamelyiket nem valósítja meg, akkor a termelői csoport részére jóváhagyható támogatás csökkentésére kerül sor. Ennek során az adott időszakra vonatkozóan benyújtott összevont támogatási kérelem alapján jóváhagyható, 4. § szerinti támogatást az MVH a meg nem valósított beruházás jóváhagyott keretösszegének kétszeresével, de legfeljebb a kérelem alapján jóváhagyható támogatás öt százalékával csökkenti.”

- 5. §** A 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet 9. § (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(Az összevont támogatási kérelemhez csatolni kell)
„d) a termelői csoport által a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 23. § (2) bekezdése alapján a minisztériumhoz megküldött éves adatszolgáltatás részét képező, a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 3. mellékletének 1. táblázatát.”
- 6. §** A 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet 9. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) A beruházás pénzügyi rendezésének, használatba vételének, üzembe helyezésének, illetve ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének legkésőbb a (6) bekezdésben biztosított ügyintézési határidő letelte előtti hatvanadik napig kell megtörténnie. Az ezen tényeket igazoló dokumentumokat az MVH részére ugyanezen időpontokig kell benyújtani. Az igazoló dokumentumok benyújtására nyitva álló határidő jogvesztő. A számla fizikai teljesítésének, továbbá a hatósági eljárás keretében igényelt igazoló dokumentumok megszerzéséhez szükséges első hatósági eljárás megindításának az (1) bekezdés szerinti összevont támogatási kérelem MVH-hoz történő benyújtásának időpontjáig kell megtörténnie.”
- 7. §** A 24/2010. (III. 19.) FVM rendelet 13. §-a a következő (11)–(14) bekezdéssel egészül ki:
„(11) A zöldség-gyümölcs termelői csoportokra és termelői szervezetekre vonatkozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 41/2015. (VII. 20.) FM rendelettel [a továbbiakban: 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet] megállapított 6. § (3) bekezdést, 9. § (8) bekezdést a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
(12) A 41/2015. (VII. 20.) FM rendelettel megállapított 7. § (1) bekezdést kizárólag a 2012. április 5-e után elfogadott elismerési tervvel rendelkező, adott évben Magyarország számára az Európai Bizottság által a bizottsági rendelet 47. cikk (4) bekezdés második albekezdésének megfelelően meghatározott uniós hozzájárulásban részesülő zöldség-gyümölcs termelői csoportok vonatkozásában, a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet hatálybalépése után benyújtott támogatási kérelmekre kell alkalmazni.
(13) A 41/2015. (VII. 20.) FM rendelettel megállapított 7. § (4) bekezdést a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
(14) A 41/2015. (VII. 20.) FM rendelettel megállapított 4. § (2) bekezdést és a 9. § (2) bekezdés d) pontját a 2015. július 1-je után indult eljárásokban kell alkalmazni.”
- 8. §** A 24/2010. (III. 9.) FVM rendelet
a) 7. § (5) bekezdésében az „a zöldség-gyümölcs termelői csoportok és termelői szervezetek nemzeti szabályozásáról szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet” szövegrész helyébe az „a zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet [a továbbiakban: 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet]” szöveg,
b) 13. § (7) bekezdésében az „a zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelettel [a továbbiakban: 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet]” szövegrész helyébe az „a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet” szöveg
lép.

2. A zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet módosítása

- 9. §** A zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet [a továbbiakban: 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet] 4. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A termelői szervezet engedélye esetén a termelő tagok termésük, illetve termékeik legfeljebb huszonöt százalékát közvetlenül a gazdaságukban, illetve azon kívül a fogyasztók személyes szükségleteinek kielégítésére értékesíthetik abban az esetben, ha erről az értékesítésről hiteles bizonylatokkal rendelkeznek, és ezek alapján hiteles tájékoztatást adnak a termelői szervezetnek. A bizottsági rendelet 26a. cikk (2) és (3) bekezdésének alkalmazási feltételeiről, a vonatkozó döntési jogosultságokról és annak módjáról az alapszabályban, az alapító okiratban vagy a társasági szerződésben (a továbbiakban együtt: létesítő okirat), vagy az annak felhatalmazása alapján kiadott szabályzatban kell rendelkezni.”

- 10. §** (1) A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A gazdasági társaságként működő zöldség-gyümölcs termelői csoport és termelői szervezet elismerésének feltétele, hogy a létesítő okiratában rendelkezni kell arról, hogy adott termelő tag szavazati aránya csak abban az esetben haladhatja meg a leadható szavazatok harminc százalékát, ha az nem haladja meg a forgalmazott termék értékéhez való hozzájárulása arányát. A forgalmazott termék értékéhez való hozzájárulás arányának számítása során az elmúlt három év átlaga figyelembe vehető, amennyiben az adott termelő tag vonatkozásában a szükséges adatok rendelkezésre állnak. A szavazati felső határ vizsgálata tekintetében figyelembe kell venni a termelő tag, valamint azon termelő tag vállalkozások szavazati arányát, amelyben a termelő tag tulajdonrészrel rendelkezik. A szavazati arány számításánál a termelő tag vállalkozásnak a zöldség-gyümölcs termelői csoportban vagy termelői szervezetben képviselt szavazati arányának és a tulajdonos termelő tagnak a vállalkozásban képviselt tulajdoni hányadának szorzatát össze kell adni a termelő tag zöldség-gyümölcs termelői csoportban vagy termelői szervezetben képviselt szavazati arányával. Egyetlen termelő tag szavazati aránya és a termelői szervezetben a tulajdoni részesedése – figyelemmel a bizottsági rendelet 31. cikk (1) bekezdés második albekezdésében foglaltakra – sem érheti el a leadható szavazatok és a társasági vagy ötven százalékát.”
- (2) A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 7. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(4) A zöldség-gyümölcs termelői csoport és a termelői szervezet tagjainak a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által nyilvántartott ügyfél-azonosító számmal kell rendelkezniük. A zöldség-gyümölcs termelői csoport és a termelői szervezet tagjai a tagsági viszonyukból eredően kifejezetten hozzájárulnak, hogy a létesítő okiratban foglalt, a tagokra vonatkozó kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet a tag tagsági jogviszonnyal érintett tevékenységét érintő dokumentumaiba, bizonylataiba betekintszen.
(5) A zöldség-gyümölcs termelői csoportnak és termelői szervezetnek naprakész tagnyilvántartást kell vezetni, amely a tagjaik azonosító adatait, az MVH által nyilvántartott ügyfél-azonosító számát, termelői státuszát, tagsággal érintett termékeiket, ezek helyrajzi számmal azonosított termőterületét és termésmennyiségét, valamint a tagság időtartamát tartalmazza.”
- 11. §** (1) A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 9. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) A termelői szervezet és a termelői szervezetek társulása a bizottsági rendelet 27. cikkében meghatározott feltételek szerint, az ott meghatározott, termeléstől eltérő bármely tevékenységének teljesítésével harmadik felet bízhat meg az elismerési feltételek teljesítése érdekében (kiszervezés).
(2) Ha a termelői szervezet olyan vállalkozásnak értékesíti tagjai azon termékeit vagy azok egy részét, amely termékek tekintetében a termelői szervezetet elismerték, amelyben valamely tag vagy a termelői szervezet, vagy azok együttesen ötven százalékot meghaladóan tulajdonosok, akkor a bizottsági rendelet 26. cikk (1) bekezdése szerinti elismerési feltételnek való megfelelést kizárólag kiszervezés útján valósíthatja meg.”
- (2) A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 9. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A termelői szervezet vagy a termelői szervezet társulása köteles a bizottsági rendelet 27. cikkében meghatározottak szerint megkötött, kiszervezésre vonatkozó szerződést annak megkötésétől számított tizenöt napon belül megküldeni a miniszter és az MVH részére.”
- 12. §** A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A zöldség-gyümölcs termelői csoport – a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt elismerési terv egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón a minisztériumhoz történő benyújtásával – kérelmezheti a miniszter által elfogadott elismerési terv és az abban szereplő intézkedések, beruházások módosítását. A módosítás eredményeképpen a jóváhagyott kiadások összege legfeljebb negyven százalékkal csökkenhet. Folyamatban lévő végrehajtási szakasz tekintetében a kérelmet legkésőbb harminc nappal az éves vagy a féléves szakasz befejezése előtt kell benyújtani. A kérelemnek külön összefoglalót kell tartalmaznia a módosítások bemutatásáról, indoklásáról és a módosítások hatásáról az elismerési terv végrehajtására, valamint az elismerési feltételeknek való megfelelésre. A miniszter a módosítási kérelmekről a bizottsági rendelet 47. cikk (4) bekezdése szerint rendelkezésre álló összegre figyelemmel dönt.”
- 13. §** A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 14. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A működési alap finanszírozásának módját és a működési alaphoz történő pénzügyi hozzájárulás mértékét kizárólag a termelői szervezet legfőbb döntéshozó szerve állapíthatja meg.”

- 14. §** A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 28. §-a a következő e) ponttal egészül ki:
(Ez a rendelet)
„e) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat tekintetében az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet módosításával történő kiegészítéséről szóló, 2014. március 11-i 499/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet”
(végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.)
- 15. §** A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 3. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 16. §** A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet
11. § (5) bekezdésében az „a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal (a továbbiakban: MVH)” szövegrész helyébe az „az MVH-val” szöveg,
 7. § (3) bekezdésében az „az alapító okirat” szövegrész helyébe az „a létesítő okirat” szöveg,
 8. § (2) bekezdésében az „az alapító okiratában” szövegrész helyébe az „a létesítő okiratában” szöveg,
 19. § (3) bekezdésében, valamint 21/A. § (5) és (12) bekezdésében a „megyei kormányhivatalok növény és talajvédelmi igazgatósága” szövegrészek helyébe az „a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal” szöveg
- lép.

3. A zöldség-gyümölcs termelői szervezetek kiegészítő nemzeti támogatásáról szóló 11/2014. (IX. 18.) FM rendelet módosítása

- 17. §** A zöldség-gyümölcs termelői szervezetek kiegészítő nemzeti támogatásáról szóló 11/2014. (IX. 18.) FM rendelet [a továbbiakban: 11/2014. (IX. 18.) FM rendelet] 2. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A 3. § (3) bekezdésében meghatározott támogatásra rendelkezésre álló összeg 350 millió forint.”
- 18. §** A 11/2014. (IX. 18.) FM rendelet 3. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, és a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott mértékű támogatáson felül támogatási keretösszeg kérelmezhető a működési program módosítására vonatkozó, 4. § szerinti kérelemben, a tanácsi rendelet 157. cikk (1) bekezdés c) pont xiii. alpontjában meghatározott feladatok szakmaközi alapon történő végrehajtására, ideértve a külföldi szakképzésen történő kiállítás költségeit is.
(3) Az (1) bekezdésben meghatározott mértékű támogatáson felül támogatási keretösszeg kérelmezhető új tárolási kapacitások létrehozásához a működési program módosítására vonatkozó, 4. § szerinti kérelemben.
(4) Az (1)–(3) bekezdés alapján megállapított támogatás együttes összege nem haladhatja meg a tanácsi rendelet 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a bizottsági rendelet 54. cikke szerinti értesítés alapján jóváhagyott és ténylegesen befizetett pénzügyi hozzájárulás 80%-át.”
- 19. §** A 11/2014. (IX. 18.) FM rendelet
1. § (1) bekezdésében és 5. § (2) bekezdésében a „2014.” szövegrész helyébe a „2015.” szöveg,
 2. § (2) bekezdésében a „100 millió forint” szövegrész helyébe a „150 millió forint” szöveg,
 4. § (1) bekezdésében a „3. § (1) és (2) bekezdés” szövegrész helyébe a „3. § (1)–(3) bekezdése” szöveg,
 4. § (3) bekezdésében a „3. § (2) bekezdése” szövegrész helyébe a „3. § (2) és (3) bekezdése” szöveg,
 5. § (1) bekezdésében a „3. § (1) és (2) bekezdése” szövegrész helyébe a „3. § (1)–(3) bekezdése” szöveg
- lép.

4. Záró rendelkezés

- 20. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

1. melléklet a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelethez

A 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 3. mellékletének 3. táblázata helyébe a következő táblázat lép:

„3. táblázat

**Adatlap az éves adatszolgáltatáshoz – Értékesítés
(beküldendő minden év február 15-ig)**

3. táblázat

1	Értékesítés		... naptári év	
			mennyiség (t)	értékesített termék nettó árbevétele (ezer Ft)
2				
3	Értékesített termék összesen			
3.1	friss piacra összesen			
3.1.1	ezen belül	áruházlánc		
3.1.2		nagyker/nagybani		
3.1.3		kiskereskedők		
3.1.4		egyéb		
3.2	feldolgozásra összesen			
3.2.1	ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített		
3.2.2		TÉSZ/TCS által feldogozott		
3.3	kivont termék összesen			
3.3.1	ezen belül	ingyenes szétosztás		
4	Az értékesítés megbontása a termék eredete szerint			
4.1	I.	A tagok termése		
4.1.1	friss piacra			
4.1.1.1	ezen belül	áruházlánc		
4.1.1.2		nagyker/nagybani		
4.1.1.3		kiskereskedők		
4.1.1.4		egyéb		
4.1.2	feldolgozásra			
4.1.2.1	ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített		
4.1.2.2		TÉSZ/TCS által feldogozott		
4.1.3	kivont termék			
4.1.3.1	ezen belül	ingyenes szétosztás		
4.2	II.	Más TÉSZ, TÉSZ-társulás vagy TCS tagjainak termése (8)		
4.2.1	friss piacra			
4.2.1.1	ezen belül	áruházlánc		
4.2.1.2		nagyker/nagybani		

4.2.1.3			kiskereskedők			
4.2.1.4			egyéb			
4.2.2		feldolgozásra				
4.2.2.1		ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített			
4.2.2.2	TÉSZ /TCS által feldogozott					
4.3	III.	Egyéb termelő termése				
4.3.1		friss piacra				
4.3.1.1		ezen belül	áruházlánc			
4.3.1.2			nagyker/nagybani			
4.3.1.3			kiskereskedők			
4.3.1.4			egyéb			
4.3.2		feldolgozásra				
4.3.2.1		ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített			
4.3.2.2			TÉSZ által feldogozott			
5	Betárolt áru					
5.1	ezen belül	tagok termése				
5.2		más TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS termése				
5.3		egyéb termelő termése				
6.	Vevők					
6.1	TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS-tól független vevők összesen					
6.2	Azon vevők amelyekben a TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjai tulajdoni hányaddal rendelkeznek					
6.3	ezen belül	A TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjainak összesített tulajdoni hányada nem haladja meg az ötven százalékot				
6.4		A TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjainak összesített tulajdoni hányada meghaladja az ötven százalékot				
6.5	Azon vevők felsorolása amelyekben a TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjainak összesített tulajdoni hányada meghaladja az ötven százalékot					
6.5.1						
6.5.2						

Megjegyzések:

TÉSZ = zöldség-gyümölcs termelői szervezet

TÉSZ-társulás = zöldség-gyümölcs termelői szervezetek társulása

TCS = zöldség-gyümölcs termelői csoport

egyéb termelő = nem tagja sem TÉSZ-nek, sem TÉSZ-társulásnak, sem TCS-nak

(8) Az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 125a. cikkének (2) bekezdése szerint

**A nemzeti fejlesztési miniszter 43/2015. (VII. 20.) NFM rendelete
a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének
belföldi alkalmazásáról szóló 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet módosításáról**

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 20. alpontjában, valamint az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,
a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 20. § (2) bekezdésében, 1. melléklet I) pont 7. alpontjában és 109. § 13. pontjában, valamint a kormányhivatalokat felügyelő miniszterek kijelöléséről szóló 5/2010. (XII. 23.) ME rendelet 1. § c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,
a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 65. § 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró földművelésügyi miniszterrel és
a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 3. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró emberi erőforrások miniszterével egyetértésben
a következőket rendelem el:

- 1. §** A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a a következő (2) és (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(2) E rendeletnek a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet módosításáról szóló 43/2015. (VII. 20.) NFM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 1. melléklet 24. pontját a 2015. január 1-jét követően indult, és a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
- (3) A 2015. január 1. és a Módr. hatálybalépése közötti időszakban a Módr. hatálybalépését megelőzően hatályos 1. melléklet 24. pontja alapján indult, jogkövetkezmény megállapítására irányuló eljárásokat – ideértve azon eljárásokat is, amelyekben a Módr. hatálybalépését megelőzően hatályos 1. melléklet 24. pontja alapján a jogkövetkezményt jogerősen megállapították – meg kell szüntetni, a jogkövetkezményt megállapító határozat alapján már befizetett vagy végrehajtott bírságot pedig vissza kell fizetni a kötelezett részére.”
- 2. §** Az R. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Dr. Seszták Miklós s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter*

1. melléklet a 43/2015. (VII. 20.) NFM rendelethez

Az R. 1. melléklet 24. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. Az ADR Szabályzat 8.5 fejezetében lévő S12 utasítás a következő kiegészítéssel alkalmazható:

„A járművezetők ezt a képzést az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet szerinti, legalább alapfokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzése után az ADR Szabályzat 8.2.3 szakasza szerinti oktatás során is megkaphatják, ha az oktatást az ADR Szabályzat 7 osztályára érvényes veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadói bizonyítvánnyal rendelkező személy tartja. Ebben az esetben a járművezető mentesül az ADR Szabályzat 8.2.1.1 és 8.2.1.2 bekezdéseinek előírásai alól.”

**A nemzeti fejlesztési miniszter 44/2015. (VII. 20.) NFM rendelete
a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló 1/1990. (IX. 29.) KHVM rendelet,
valamint a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK
tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet módosításáról**

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 14. alpontjában,
a 2. alcím tekintetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 19. alpontjában kapott felhatalmazás alapján,
a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 109. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva
a következőket rendelem el:

**1. A gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló
1/1990. (IX. 29.) KHVM rendelet módosítása**

- 1. §** A gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló 1/1990. (IX. 29.) KHVM rendelet (a továbbiakban: R1.) 11. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az 1. számú melléklet 18. pontjában meghatározott járműfenntartó tevékenység esetében az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bejelentés közlekedési hatóság általi nyilvántartásba vételéről kiadott hatósági bizonyítvány a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikkében meghatározottak szerinti jogosultságot tanúsítja.”
- 2. §** Az R1. 12. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az e rendeletben foglaltak megtartását a közlekedési hatóság ellenőrzi. A közlekedési hatóság az 1. számú melléklet 18. pontjában meghatározott tevékenységet végzőket a mérésügyi és műszaki biztonsági hatóság, az 1. számú melléklet 19. pontjában meghatározott tevékenységet végzőket a környezetvédelmi hatóság bevonásával ellenőrzi. Az ellenőrzés során a közlekedési hatóság a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint a 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott ellenőrzési módszertant alkalmazza.”
- 3. §** (1) Az R1. 14. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Ez a rendelet a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2014. február 4-i 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. és 34. cikke végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”
- (2) Az R1. 14. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:
a) az elhasználdott járművekről szóló, 2000. szeptember 18-i 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;
b) az elhasználdott járművekről szóló 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkének (3) bekezdése szerint kiadott bontási igazolások minimumkövetelményeiről szóló, 2002. február 19-i 2002/151/EK bizottsági határozat.”

**2. A közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK
tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet módosítása**

- 4. §** (1) A közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) E rendelet hatálya kiterjed a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó természetes és jogi személyekre, egyéni cégekre és egyéni vállalkozókra.”
- (2) Az R2. 1. § (3) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A rendelet alkalmazási köre kiterjed):
„c) a digitális és analóg tachográf, továbbá a tachográf-kártya, valamint az adatrögzítő lap használatára,”

5. § (1) Az R2. 2. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„f) *tachográf műhely*: a tachográf szerelésére – a közlekedési hatóság engedélye alapján – jogosult, a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelő, a közlekedési hatóságnál bejelentett gépjármű fenntartó szervezet;”

(2) Az R2. 2. §-a a következő u)–x) ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„u) *tachográf szerelése*: a tachográf beszerelése, üzembe helyezése, aktiválása, illesztése, kalibrálása, műszaki ellenőrzése, időszakos vizsgálata, javítása, valamint a digitális tachográf által tárolt adatok tachográf műhelyben történő letöltése;

v) *tachográf szerelő*: a közlekedési hatóság engedélye alapján tachográf szerelésére jogosult személy;

w) *tachográf javítása*: az r) pont alá nem tartozó, a tachográf készülék belső lezárását biztosító plombák megbontását igénylő szerelés;

x) *tachográf működési elve*: a tachográf adatrögzítésének módja, amely lehet analóg, vagy digitális.”

6. § (1) Az R2. 4. §-át követő alcím helyébe a következő alcím lép:

„A tachográfok szerelésére és vizsgálatára vonatkozó követelmények

5. § (1) Az 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó járműbe tachográfot

a) a gépjármű-fenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő, a tachográf működési elvére vonatkozóan a közlekedési hatóságnál bejelentett és a tachográf készülék szerelésére e rendelet alapján a közlekedési hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező tachográf műhely és

b) új, még használatba nem vett jármű esetében a jármű gyártója, valamint a járműgyártó által működtetett önálló szervezeti egység vagy a tachográf gyártója szerelhet be.

(2) A tachográf szerelését – a tachográf beszerelése és javítása kivételével – tachográf műhelyben a közlekedési hatóság engedélyével rendelkező tachográf szerelő a tachográf gyártmányára és típusára vonatkozó korlátozás nélkül végezheti, amennyiben a tachográf típusa tekintetében a szükséges eszközök és információk rendelkezésre állnak, valamint a meglévő engedélye feljogosítja a tachográf működési elvére is figyelemmel.

(3) Digitális tachográf műhelyben a tachográf szerelését olyan személy végezheti, aki a digitális tachográf szereléshez szükséges – a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló rendelet szerinti, a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben és a tachográf gyártója által meghatározott – szakmai ismereteket megszerezte, és ennek igazolása alapján személyre szóló műhelykártyával rendelkezik.

(4) Az analóg tachográf készülék belső lezárását biztosító plombák megbontását igénylő szerelésére is kiterjedő engedélyt

a) az a tachográf szerelő kaphat, aki e tevékenységre a készüléktípus tekintetében képzésben részt vett és a tachográf gyártója vagy annak hazai képviselője a képzettségét igazolja,

b) az a tachográf műhely kaphat, amely

ba) rendelkezik e tevékenység végzéséhez szükséges műszaki feltételekkel,

bb) alkalmaz e tevékenységre vonatkozó engedéllyel rendelkező tachográf szerelőt, és

bc) a tachográf gyártójával vagy a gyártó hazai képviselőjével e tevékenységre feljogosítással rendelkezik.

(5) A tachográf műhely engedélyezése iránti kérelemhez csatolni kell

a) a tachográf gyártója vagy a gyártó hazai képviselője által kiállított igazolást arról, hogy a tachográf műhely rendelkezik

aa) legalább egy tachográf gyártóval, vagy annak a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló miniszteri rendeletben foglaltak szerint a közlekedési hatóság által elismert hazai képviselőjével (a továbbiakban: a készülékgyártó hazai képviselője) e tevékenység végzésére a tachográf típusa tekintetében tachográf szerelési feljogosítással, valamint

ab) a gyártó által támasztott, a tachográf szereléséhez szükséges feltételeknek való megfeleléséről szóló igazolással (a továbbiakban: tanúsítvány);

b) annak igazolását, hogy a kérelmező az adózás rendjéről szóló törvény szerint köztartozásmentes adózónak minősül,

c) a tachográf műhely képviselőjére jogosult személy aláírási címpéldányát.

(6) A tanúsítvány meglétét az engedély kiállításának dátumát követő második év elteltét megelőző harminc napon belül és azt követően is két évente a tachográf műhelynek igazolnia kell.

(7) A közlekedési hatóság az engedély kiadását megelőzően szemle keretében győződik meg arról, hogy a kérelmet benyújtó gépjárműfenntartó szervezet rendelkezik-e az engedélyezéshez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel.

(8) Az engedély tartalmazza:

a) a tachográf műhely üzemeltetője

aa) megnevezését,

ab) székhelyének címét,

ac) tachográf szerelésére feljogosított telephelyének címét,

ad) adószámát,

ae) cégjegyzékszámát,

af) pénzforgalmi számlájának számát és a számláját vezető pénzügyintézet megnevezését,

ag) elektronikus levelezési címét, valamint

ah) képviselőjének nevét;

b) a kezelt tachográfok működési módját (analóg, digitális vagy mindkettő);

c) a tachográf műhelynek a közlekedési hatóság által működtetett információs rendszerben nyilvántartásra kerülő adatokkal kapcsolatos, a közlekedési hatóságnak történő adatszolgáltatás módját és az adatok körét.

(9) Az engedély jogosultja helyébe polgári jogi jogutódja léphet, amennyiben a jogutódlást követő 15 napon belül a jogutódlás megállapítása iránt kérelmet terjeszt elő és az e rendeletben előírt feltételeknek megfelel.

(10) A tachográf beszerelését és javítását végző személynek a digitális tachográf gyártója, vagy a készülékgyártó hazai képviselője által a digitális tachográf gyártmányára és típusára vonatkozóan meghatározott képzettséggel is rendelkeznie kell."

(2) Az R2. a következő 5/A. §-sal egészül ki:

„5/A. § (1) A tachográf műhely a tachográf megvizsgálásáról minden vizsgálat alkalmával vizsgálati jelentést készít, amelyet két évig megőriz, és azt a közlekedési hatóság kérésére rendelkezésre bocsátja.

(2) A tachográf műhely a tachográfot befolyásoló eszközök használatának feltárása és megelőzése érdekében a menetíró készülékek közúti ellenőrzések alkalmával és jogosultsággal rendelkező műhelyek által végzett ellenőrzésével kapcsolatos helyes végrehajtási gyakorlatra vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2009. január 23-i 2009/60/EK bizottsági ajánlás Melléklet 4. Fejezet B–D. pontjában meghatározott módszereket alkalmazza.

(3) A tachográf műhely a tachográfot befolyásoló eszközök alkalmazásának észlelésekor ennek tényét a közlekedési hatóságnak bejelenti, és az eszközt eltávolítja a járműből. Ha a tachográf műhely a vizsgálati jelentés elkészítését, a befolyásoló eszközök eltávolítását vagy a befolyásoló eszközök feltárásának bejelentését elmulasztja, akkor a közlekedési hatóság a 13–13/C. §-ban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja a tachográf műhellyel szemben.

(4) A digitális tachográfal ellátott járművek esetében a tachográf teljes újralibrálása és új beépítési plakett felhelyezése – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – kizárólag a kalibrálás és beépítési plakett felhelyezésének napját megelőző 90 nap teljes memória adatának letöltését, műszaki hibák és események elemzését, a digitális aláírás érintetlenségéről való meggyőződést, valamint a befolyásoló eszköz eltávolítását követően végezhető el.

(5) Abban az esetben, ha a tachográf memóriájának energiaellátását érintő beavatkozást kell végezni, akkor a (4) bekezdésben felsoroltakat a beavatkozás napját megelőző 365 nap adatállományával kell elvégezni.

(6) Analóg tachográf esetében a befolyásoló eszköz eltávolítását követően a tachográfot ellenőrizni kell a megfelelő üzemelés és a helyes működés szempontjából, majd teljesen újra kell kalibrálni és új beépítési plakettel ellátni."

7. § (1) Az R2. 6. §-át megelőző alcím címe helyébe a következő cím lép:

„A tachográf, az adatrögzítő lap, a tachográf kártya használata”

(2) Az R2. 6. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gépjárművezető köteles a tachográf készüléket, az adatrögzítő lapot, valamint a tachográf kártyáját a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, az 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint a 3821/85/EGK tanácsi rendeletben meghatározottaknak megfelelően használni."

(3) Az R2. 6. § (5) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A (4) bekezdés b) pontjában foglaltak teljesítése érdekében az üzemben tartó köteles]

„d) a letöltött adatokat elektronikus adattárolón a letöltést követő 12 hónapig megőrizni és az ellenőrző szerv számára ellenőrzés céljára rendelkezésre bocsátani."

- 8. §** (1) Az R2. 12. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
 „(2a) A műhelykártya a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikke szerinti tachográf szerelői engedélynek minősül.”
- (2) Az R2. 12. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) A kártyakibocsátó hatóság a kártyanyilvántartásban a műhelykártyák adatai alapján – a közlekedési hatóság útján – teljesíti a 3821/85/EGK tanácsi rendelet 12. cikk (3) bekezdésében és a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikk (5) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási kötelezettséget.”
- 9. §** (1) Az R2. 13. §-át megelőző alcím címe helyébe a következő cím lép:
„A tachográf műhely és tachográf szerelő ellenőrzése”
- (2) Az R2. 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A kártyakibocsátó és tachográf szerelését engedélyező hatóság a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott ellenőrzései során kiemelten ellenőrzi a digitális tachográf műhely tevékenységét és ezen belül az engedélyben foglaltaknak való megfelelést, valamint a műhelykártya jogszerű használatát.”
- 10. §** Az R2. 12. §-át követő alcím a következő 13/A–13/C. §-sal egészül ki:
 „13/A. § (1) A közlekedési hatóság:
 a) bejelentés nélküli műszaki hatósági ellenőrzés formájában,
 b) eseti céll ellenőrzés formájában, vagy
 c) a rendelkezésre álló elektronikus adatok elemzésével rendszeresen ellenőrzi a tachográf műhely tevékenységét.
 (2) Ha a tachográf műhelyben a tachográf szerelő, a tachográf műhely vezetője, vagy más alkalmazottja
 a) akadályozza a hatósági ellenőrzést,
 b) az információs rendszerekben rögzítendő adatokban bekövetkezett változást nem vagy nem határidőben jelenti be,
 c) a tevékenységét nem az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek és a tanúsítvány szerinti technológiai leírásoknak megfelelően végzi,
 d) az engedélyben szereplőtől eltérő működési elvű tachográfot szerel,
 e) a hitelesítésre kötelezett műszerek időszakos vizsgálatát elmulasztja,
 f) a műhelykártyát jogosulatlanul használja, vagy
 g) a műhelykártyát meghamisítja vagy erre kísérletet tesz,
 a tachográf műhely vezetőjének felróható esetben a közlekedési hatóság a tachográf műhely engedélyét első alkalommal történő elkövetés esetén 30 napig, második alkalommal történő elkövetés esetén 90 napig felfüggeszti.
 (3) Amennyiben a tachográf műhely a működésének második felfüggesztését követően a (2) bekezdés szerinti valamely magatartást ismételtelen elköveti, a közlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.
 (4) Ha az engedélyt a közlekedési hatóság a (3) bekezdés szerint vonja vissza, a gépjárműfenntartó részére újabb engedély a visszavonásról szóló határozat jogerőre emelkedésének napját követő 1 év elteltével kérelem alapján adható.
 (5) A meghamisított műhelykártyát az ellenőr a helyszínen elveszi és azt – a műhelykártya bevonását kezdeményezve – a kártyakibocsátó hatósághoz továbbítja.
 13/B. § (1) A közlekedési hatóság az engedélyt – a 13/A. § (3) bekezdésében foglalt eseten túlmenően – visszavonja, ha
 a) az engedély jogosultja az engedélyben szereplő összes telephelye tekintetében az engedély visszavonására irányuló kérelmet nyújt be,
 b) az engedély jogosultja jogutód nélkül megszűnik,
 c) az engedély jogosultjának jogutódja az engedélyben foglalt feltételeknek nem felel meg,
 d) megállapítja, hogy az engedély jogosultja az engedélyezési feltételeknek már nem felel meg,
 e) a tachográf műhely a tevékenységét 6 hónapot meghaladóan szünetelteti.
 (2) Az (1) bekezdés d) pontjában szereplő esetben a közlekedési hatóság a tachográf műhely korábbi tanúsítványát újabb engedélyezési eljárásban nem fogadhatja el bizonyítékként.
 13/C. § (1) A közlekedési hatóság visszavonja a személyre szóló műhelykártyát, ha
 a) azt a tachográf szerelő kéri,
 b) a tachográf szerelő elhalálozott,
 c) a műhelykártya kiadásának feltételei már nem állnak fenn,

- d) a műhelykártya iránti kérelmezése során a tachográf szerelő valótlan adatokat adott meg,
 - e) az e rendeletben meghatározott kötelezettségeit – az első megszegéstől számított – 2 éven belül legalább további 4 esetben megszegte, vagy súlyosan megszegte.
- (2) Az e rendeletben meghatározott kötelezettségeit súlyosan szegi meg az a tachográf szerelő, aki
- a) a vizsgálat során a mérőműszerek mérési eredményét befolyásolja,
 - b) a tachográf műszer működésének befolyásolására alkalmas eszközt épít be,
 - c) a tachográf rendszert úgy illeszti, hogy az a rögzített adatok befolyásolására, megváltoztatására alkalmas, vagy
 - d) szándékosan valótlan adatot rögzít.”

11. § Az R2. 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

- a) a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet 4–5. cikke, 7–10. cikke, 12. cikk (2) és (3) bekezdése, 13. cikke, 14. cikk (3)–(5) bekezdése, 15. cikk (5) bekezdése, és 16. cikk (1) és (3) bekezdése,
- b) a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK rendelet, továbbá a 3820/84/EGK és a 3821/85/EGK rendeletek végrehajtására vonatkozó 88/599/EGK irányelv módosításáról szóló, 1998. szeptember 24-i 2135/98/EK tanácsi rendelet 1. cikk 2. pontja, 4. pontja, 5. pont a)–c) alpontja, 6. pontja, 7. pont b) alpontja, és 9. pont b) alpontja,
- c) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 10. cikk (5) bekezdés a) pont i) alpontja,
- d) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályokkal kapcsolatos formanyomtatványról szóló, 2007. április 12-i 2007/230/EK bizottsági határozat, valamint az azt módosító 2009/959/EU bizottsági határozat;
- e) a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2014. február 4-i 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. és 34. cikke.”

12. § Hatályát veszti az R2.

- a) 2. § t) pontja,
- b) 6. § (9) és (10) bekezdése,
- c) 7. § (1) bekezdésében a „lakóhely (székhely) szerint illetékes” szövegrész,
- d) 7. § (1) bekezdésében a „(2) és” szövegrész,
- e) 12. § (6) bekezdésében az „, illetőleg a javítás utáni visszatöltése” szövegrész,
- f) 12. § (8) bekezdésében a „-visszatöltés” szövegrész.

3. Záró rendelkezések

13. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

14. § Ez a rendelet a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2014. február 4-i 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. és 34. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Seszták Miklós s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

VII. A Kúria határozatai

A Kúria 2/2015. BJE számú határozata

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a legfőbb ügyész által benyújtott jogegységi indítvány alapján eljárva Budapesten, a 2015. június 29. napján tartott ülésen meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A másodfokú bíróság elsőfokú határozatot hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasító végzése alaki jogerővel bír, ekként ellene a legfőbb ügyész a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be.

Indokolás

- I. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 33. § (1) bekezdésének c) pontjában biztosított jogkörében a Bsz. 32. § (1) bekezdése a) pontjának második fordulata alapján a legfőbb ügyész BF.1736/2014/3. számon – az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében – jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta.

A jogegységi indítvány szerint az ítélkezési gyakorlat megosztott abban a kérdésben, hogy a legfőbb ügyész jogosult-e a törvényesség érdekében jogorvoslat benyújtására olyan nem ügydöntő végzés ellen, amelyben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Az indítványozó az eltérő álláspontok szemléltetésére a következő bírósági határozatokra hivatkozott:

1. Az A. K. és 172 társával szemben magánokirat-hamisítás vétsége miatt indult eljárást a Budai Központi Kerületi Bíróság a 3.B.1390/2006/3. számú határozatában valamennyi terhelt esetében megszüntette, mert jogi álláspontja szerint a terheltek cselekményének büntethetősége elévült, egyben utalt arra, hogy – törvényes vád hiánya miatt – a megszüntetésnek a felhívott törvényhely j) pontja szerinti oka is fennáll.

V. I. CLXVI. rendű terhelt és védője által bejelentett fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Bíróság a 28.Bf.5598/2008/14. számú végzésével az elsőfokú bíróság határozatát a CLXVI. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, valamint az elsőfokú határozat jogerejének feloldásával az elsőfokú határozatot szintén hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította I–XV. rendű, XVII–XLVI. rendű, XLVIII–CLXV. rendű és CLXVII–CLXXIII. rendű terheltek tekintetében, továbbá ugyancsak hatályon kívül helyezte F. L. A-né XLVII. rendű terhelt tekintetében és az e terhelt ellen bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt a büntetőeljárást megszüntette. A másodfokú bíróság határozatának indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontja téves az elévülés bekövetkeztének megállapítása és a törvényes vád hiányára hivatkozással kapcsolatban. A terheltek büntethetősége nem évült el, így az eljárás megszüntetése törvénysértő volt.

A Legfelsőbb Bíróság Bt.III.286/2009/11. számú, 2009. október 13. napján kihirdetett ítéletében – mely BH.2010.146. számon közzétételre került – a magánokirat-hamisítás vétsége miatt A. K. és társai ellen folyamatban volt bűnügyben a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálva megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 28.Bf.5598/2008/14. számú végzésének a Budai Központi Kerületi Bíróság 3.B.1390/2006/3. számú végzése jogerejét feloldó, valamint azt az érintett terheltek tekintetében hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító rendelkezése törvénysértő. A Fővárosi Bíróság 28.Bf.5598/2008/14. számú végzésének a Budai Központi Kerületi Bíróság 3.B.1390/2006/3. számú végzését az érintett terheltek tekintetében hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító rendelkezését hatályon kívül helyezte.

2. A Fővárosi Törvényszék a 15.B.516/2013/170. számú, 2014. február 10. napján kelt ítéletével P. T. I. rendű és H. I. II. rendű terhelteket bűnösnek mondta ki emberölés büntetében. Ezért P. T. I. rendű terheltet – mint felbujtót – 11 év, H. I. II. rendű terheltet – mint tettest – 10 év fegyházbüntetésre és mindkettőjüket 10 év közügyektől

eltiltásra ítélte. F. F. III. rendű terheltet az ellene bűnsegédként elkövetett emberölés bűntette miatt emelt vád alól felmentette.

A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 3.Bf.253/2014/10. számú, 2014. október 2. napján kelt végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét mindhárom terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a Fővárosi Főügyészség a 2013. február 27. napján kelt NF.3208/2013/1–I. számú vádiratában már jelezte: P. T. I. rendű terhelt és társai ellen egy másik emberölési ügyben nyomozás van folyamatban, melyben később – az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően – 2014. szeptember 2. napján vádemelés benyújtására is sor került és az eljárás a Fővárosi Törvényszék előtt 5.B.1424/2014. számon folyik. Az ítéltábla hivatkozott a 3/2013. számú Büntető jogegységi határozat II/6. pontjában foglaltakra, miszerint a több ember sérelmére elkövetett emberölés törvényi egység. Az ítéltábla ennek alapján megállapította, hogy a két ügyben elkövetett cselekményekre figyelemmel, a több emberen elkövetett emberölés bűntettének a megállapítására van lehetőség. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor nem biztosított lehetőséget a két ügy egyesítésére, továbbá indokolási kötelezettségét is megsértette a törvényi egységgel kapcsolatban, ezért az ügy felülbírálatra alkalmatlan.

A másodfokú ítélet ellen a legfőbb ügyész a Be. 431. §-a alapján, a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelentett be.

A Kúria a Bt.II.1592/2014/12. számú, 2014. december 4. napján kihirdetett végzésével az emberölés bűntette miatt P. T. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 3.Bf.253/2014/10. számú végzése ellen a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatot elutasította.

A Kúria végzésének indokolásában kifejtette, hogy a rendkívüli jogorvoslat tartalmi vizsgálata előtt, elsődlegesen a formai feltételek vizsgálata szükséges. E rendkívüli jogorvoslat kizárólag jogerős és más jogorvoslattal nem támadható bírósági határozat ellen vehető igénybe. A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat tehát a bíróság nem minden határozatával szemben vehető igénybe, hanem csak a jogerőre képes és ténylegesen jogerőre emelkedett határozattal szemben (amennyiben az egyéb jogorvoslattal nem támadható). A Kúria ezzel kapcsolatban arra az álláspontra jutott, hogy amennyiben a Be. szerint az adott határozat ellen van helye rendes jogorvoslatnak, akkor az egyúttal alaki jogerőre is képes határozat. Ha nincs helye rendes jogorvoslatnak, akkor az jogerőre nem emelkedhet.

A másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasító határozata nem jogerőképes határozat, nem emelkedhet jogerőre. A törvény azonban a Be. 431. §-a szerinti jogorvoslatot nem minden bírósági határozat, hanem csak a jogerős bírósági határozat ellen teszi lehetővé. Kétségtelenül azért, mert amely határozat ellen rendes jogorvoslatnak nincs helye, az ellen rendkívüli jogorvoslat sem vehető igénybe. A legfőbb ügyész nem jogerős határozat ellen kezdeményezte a jogorvoslatot, ezért a jogorvoslati indítvány érveinek érdemi megvizsgálására nem kerülhetett sor.

3. A Legfőbb Ügyészség jogegységi indítványában kifejtette, hogy a Bt.III.286/2009/11. számú határozatot tartja helytállóknak.

Álláspontja szerint e rendkívüli jogorvoslat igénybevételével összefüggésben egységes a joggyakorlat abban, hogy az előfeltételek között említett „jogerős” kitétel megállapításához nem szükséges az anyagi, hanem elégséges az alaki jogerő is. Így számos kizárólag alaki jogerővel rendelkező bírósági határozat (előzetes letartóztatás megszűnésének megállapítása, védő kizárásának elutasítása, feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés utólagos módosítása, összbüntetésbe foglalási eljárás megszüntetése, külföldi ítélet érvényének elismerése, szabadságvesztés végrehajtásának átvétele, európai elfogatóparancs végrehajthatósága, perújítást elutasító határozat helybenhagyása tárgyában hozott végzések) ellen jelentettek be jogorvoslatot a törvényesség érdekében, s azokat a legfőbb bírói fórum elbírálta.

- II. Az eldöntendő elvi kérdés az, hogy az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító másodfokú határozat ellen a Be. 431. §-a alapján a legfőbb ügyész a törvényesség érdekében jogorvoslat benyújtására jogosult-e, és ha igen akkor milyen jogszabályi alapon.

Kétségtelen, hogy a jogegységi indítványban megjelölt jogkérdést a Kúria eljáró tanácsai eltérően értelmezték, ezért az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Bszi. 32. § (1) bekezdése a) pontjának második fordulata szerinti okból jogegységi határozat meghozatala szükséges.

A Kúria ezért a jogegységi indítvány érdemi elbírálása végett a Bszi. 38. §-a szerint ülést tartott, amelyen a legfőbb ügyész képviselője a jogegységi indítványt fenntartva az abban foglaltakkal egyező tartalommal szólalt fel.

- III. Az indítvány előterjesztőjének az elbírálandó elvi kérdés eldöntésére tett javaslata az alábbiak szerint alapos:
1. A Be. 431. §-a szerint „A legfőbb ügyész a bíróság törvénysértő és jogerős határozata ellen a Kúriánál a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be feltéve, hogy a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható meg”.
A jogorvoslati indítványt a Kúriánál kizárólag a legfőbb ügyész jogosult bejelenteni, aki diszkrecionális jogkörében dönt annak benyújtásáról. E szabályozással a jogintézmény eszközt biztosít a legfőbb ügyész számára annak érdekében, hogy közreműködjék az egységes joggyakorlat kialakításában.
A törvényességi jogorvoslat bejelenthető, bármely jogerős, más jogorvoslattal nem támadható törvénysértő határozat ellen. Tárgya lehet ezért anyagi jogerőhatás kiváltásra alkalmatlan bírósági határozat is. Nincs helye, azonban a különleges eljárások keretében orvosolható törvénysértések esetében.
Megállapítható tehát, hogy a törvény mindössze két konjunktív feltételt fogalmaz meg, miszerint csak jogerős határozat ellen van helye e rendkívüli jogorvoslat igénybevételének, és kizárólag akkor, ha a határozat rendes jogorvoslattal nem támadható meg. Kizáró rendelkezést mindössze a Be. 433. §-a tartalmaz, amely szerint nincs helye törvényesség érdekében jogorvoslat bejelentésének, ha a határozatot a Kúria hozta.
 2. A más jogorvoslattal nem támadható jogerős határozatok esetleges törvénysértésének az orvoslása a magyar eljárásjogban nem újkeletű jogintézmény.
A büntetőeljárásról szóló törvény XVIII. Fejezetében tárgyalt Jogorvoslat a törvényesség érdekében jogtörténeti elődjeként a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. tc. (Bp.) XX. Fejezete IV. címében a perorvoslatok körébe felvett „Perorvoslat a jogegység érdekében” intézményét kell megemlíteni, ugyanis a 441. § alapján a „koronaügyész bármely büntetőbíróságnak jogerős határozata, vagy egyéb intézkedése ellen, mely a törvényt megsértette, a jogegység érdekében közvetlenül a kir. Curiánál perorvoslattal élhet”.
E jogintézmény tovább élt az 1949. évi XI. törvény 82. §-a szerinti „törvényességi perorvoslat” néven, majd az 1951. évi III. törvény 225. §-ban írt „törvényesség érdekében használt perorvoslat” megnevezéssel, míg végül a III. Bpn. 20. §-a úgy rendelkezett, hogy ahol a Bp. a törvényesség érdekében bejelentett perorvoslatról tesz említést, azon törvényességi óvást kell érteni.
A büntetőeljárásról szóló 1962. évi 8. tvr. XII. Fejezete – azon belül a 280–282. §-a – majd az ezt felváltó 1973. évi I. tv. XII. Fejezetének 284–291. §-a „törvényességi óvás” elnevezéssel a Legfelsőbb Bíróság elnöke, vagy a legfőbb ügyész számára biztosította annak a lehetőségét, hogy a bíróság jogerős határozata, vagy határozatának meghatározott része ellen törvényességi óvást emeljen, ha az törvénysértő, vagy megalapozatlan.
Az Alkotmánybíróság 1992. december 31-i hatállyal a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában megsemmisítette a fenti, törvényességi óvás emelésére vonatkozó jogszabályokat.
Ezt követően került sor arra, hogy a korábbi törvényességi óvás jogintézménye helyett az 1992. évi LXIX. törvény 1993. január 1. napjától kezdődően meghatározott büntető anyagi és egyes eljárásjogi jogsértések orvoslására bevezette a „Felülvizsgálat” jogintézményét.
A törvényességi jogorvoslat benyújtásának lehetőségével kapcsolatosan a válasz – bár eltérő terjedelemben ugyan –, minden esetben igenlő volt.
 3. A Kúria a Bt.II.1592/2014/12. számú határozatában a következőket fejtette ki:
„A Kúria... azt állapította meg, hogy amennyiben a Be. szerint az adott határozat ellen van helye rendes jogorvoslatnak, akkor az egyúttal alaki jogerőre is képes határozat. Ha nincs helye rendes jogorvoslatnak, akkor az jogerőre nem emelkedhet.
A másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasító határozata nem jogerőképes határozat, nem emelkedhet jogerőre, nem jogerős határozat”.
 4. A jogegységi tanács e jogi okfejtést nem tartotta megalapozottnak elsősorban azért, mert álláspontját nem a normatív joganyagból és annak dogmatikai elemzéséből vezette le, hanem döntően egy monográfiából többé-kevésbé önkényesen kiragadott részletekkel igyekezett álláspontját alátámasztani, következésképpen ez az egyoldalúság eredményezte a téves jogértelmezést is.
A jogegységi tanács az érdemi döntés jogi indokolása előtt a teljesség igénye nélkül – a tételes jogtörténeti anyag ismertetésén túl – az alábbi törvénytárgyokat említi meg.
 - a) „A hatályon kívül helyező végzés ellen a gyakorlat szerint törvényességi óvásnak van helye, amelynek csak a helytelen hatályon kívül helyezés, vagy esetleg csupán az elsőfokú bíróságnak adott helytelen kötelező irányítás feloldása lehet a célja, de nem érdemi döntés, mert utóbbival a törvényességi tanács a fellebbezési bíróság hatáskörét vonná magához” (Dr. Móra M. A magyar büntető eljárásjog tankönyv 453. old.).
 - b) „A jogerő fogalmát egyébként tágan kell értelmezni. Amíg a perújításnak csak a bíróság jogerős határozatával befejezett ügyben van helye, addig a törvényességi óvás nemcsak az ügyet befejező, hanem olyan jogerős

bírósági határozat ellen is emelhető, amelynek anyagi jogereje nincsen, csupán alakilag emelkedik jogerőre, vagyis amikor érvényesül a határozatnak az a tulajdonsága, hogy rendes perorvoslattal nem támadható meg és nem változtatható meg. A másodfokú bíróság által hozott hatályon kívül helyező végzésnek pedig nem csak az alakai jogerő a jellemzője, hanem az is, hogy a másodfokú bíróság az ügyet a maga részéről végleg lezárta, még akkor is, ha ez a jogerő nem az ügy érdemében következett be” (A büntető eljárás magyarázata 1982. 903. oldal).

- c) Ezzel kapcsolatos az alábbi jogi álláspont is: „A másodfokú határozatokkal kapcsolatban első sorban az a megvizsgálandó kérdés, hogy ha a szóban forgó határozatot hozták volna, akkor lett volna e helye rendes perorvoslatnak? Igenlő esetben a másodfokú határozat is jogerőre képes (pl. másodfokú ítélet). Ha kizárólag a másodfokú vagy általában a perorvoslati eljárásban előforduló határozatfajtáról van szó, akkor viszont az eldöntendő kérdés, hogy az adott perorvoslati határozat meghozatalával a bíróság a maga részéről elintézte e az ügyet? A kérdés igenlően válaszolható meg pl. az un. hatályon kívül helyező (kasszációs) végzések esetében” (Fenyvesi-Herke-Tremmel Új magyar büntető eljárás 507. old.).
- d) A Be. 431. §-hoz fűzött kommentár szerint „a jogorvoslat a bíróság jogerős határozata ellen terjeszthető elő. Ebbe nem csak az ügydöntő határozatok tartoznak, hanem minden olyan bírósági határozat – végzés –, amelyek jogerőhatással bírnak” továbbá „Nem zárja ki a 431. § a törvényességi jogorvoslatot az első fokú, a másodfokú és az ítéletábla előtt folyó harmadfokú eljárás során hozott nem ügydöntő végzés ellen, tekintet nélkül arra, hogy az megtámadható-e fellebbezéssel” (Büntetőeljárás törvény magyarázata 1684. oldal).

Ezzel összefüggően helytálló, és a jogegységi tanács is egyetért a legfőbb ügyész azon álláspontjával, hogy a fentebb idézett mondat második fele, és a bekezdés zárómondata, miszerint azok a deklaratív, illetve kötőerővel sem rendelkező határozatok amelyek még alakai jogerő kiváltására sem alkalmasak, e rendkívüli jogorvoslattal megtámadhatók, téves kiterjesztő értelmezést adott a Be. 431. §-ának.

5. A kérdés tehát az, hogy a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatását elrendelő határozata jogerős határozatnak tekinthető e vagy sem.

A kérdés megválaszolásakor feltétlenül foglalkozni kell az anyagi és az alakai jogerő értelmezésével.

Az anyagi jogerő a határozat megváltoztathatatlanságát, míg az alakai jogerő a megtámadhatatlanságát jelenti.

Az anyagi jogerő az ügy tárgyának végleges, minősített kötőerővel történő lezárását jelenti, vagyis ítélt dolgot (res iudicatum) eredményez.

Az alakai jogerő ezzel szemben egyszerű kötőerőt jelent, amely kizárólag a határozat rendes jogorvoslattal történő megtámadhatóságát zárja ki (ne bis in idem).

Az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével anyagi jogerővel rendelkezik, amely természetesen az alakai jogerőt, a megtámadhatatlanságot is jelenti, következésképpen végleges döntést jelent a bűnösség kérdéséről a büntetőjogi következményekről, szankciókról vagy éppen ezek hiányáról. Az anyagi jogerő egyben azt is jelenti, hogy a büntetőjogi főkérdés eldöntését követően a határozat végrehajthatóvá válik.

Más megítélés alá esnek a bíróság nem ügydöntő határozatai, ugyanis azok kizárólag alakai jogerővel rendelkeznek és vagy megtámadhatóak fellebbezéssel – és csak ezt követően áll be az alakai jogerő és válik végrehajthatóvá -, vagy rendes jogorvoslattal egyáltalán nem támadhatóak meg, következésképpen az alakai jogerő nyomban a határozat meghozatalával bekövetkezik, és végrehajthatóvá válik. E körbe tartozik a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatását elrendelő határozata.

A jogegységi tanács a Bt.II.1592/2014/12. számú határozatának azon jogi okfejtését miszerint „Ha nincs helye rendes jogorvoslatnak, akkor az jogerőre nem emelkedhet”, nem találta megalapozottnak.

A Kúria ezzel kapcsolatos álláspontja az, hogy mind az első, mind a másodfokú bíróság határozatának jogereje bekövetkezhet azáltal, hogy a) az arra jogosultak a rendes jogorvoslati lehetőségüket kihasználták, vagy b) nem éltek vele, illetve c) nem is élhettek, mert a törvény kizárta a határozat elleni fellebbezés lehetőségét.

A Be. 588. § (3) bekezdés a) pontja szerint a másodfokú bíróság ítélete azon a napon emelkedik jogerőre amelyen meghozták, feltéve, hogy ellene a törvény a fellebbezést kizárja. E törvényi megfogalmazásból pedig egyértelműen következik, hogy a határozatok végrehajthatósága szorosan kötődik a jogerőhatáshoz. A Be. 589. § a végzések végrehajthatóságával kapcsolatosan mindössze a Be. 347. § (3) bekezdésére utal, vagyis a halasztó hatály kizárásáról, amennyiben a törvény eltérően nem rendelkezik.

A másodfokú bíróságnak a felülvizsgálat során hozott határozata ellen – a Be. 386. §-ban írtak kivételével – rendes jogorvoslatnak már nincs helye, következésképpen a hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító végzése ellen sincs helye fellebbezésnek, ugyanakkor az perjogilag végrehajtható, vagyis az utasított bíróság köteles a megismételt eljárás lefolytatására és annak eredményeként határozat meghozatalára.

A kizárólag a fellebbezési eljárásban előforduló hatályon kívül helyező végzés alaki jogerőhatása biztosítja a határozat végrehajthatóságát.

Ez okból nem helytálló a fellebbezési – rendes perorvoslati – lehetőség hiányát az alaki jogerő tételes kimondásával összekötni, ugyanis a törvény több esetben, másodfokú határozat, vagy a Kúria által hozott határozat esetében kizárja a rendes jogorvoslat lehetőségét, azonban sem a másodfokú, sem a kúriai határozat első, másodfokú vagy harmadfokú határozatának jogereje nem kérdőjelezhető meg.

A Be. 431. §-a kizárólag jogerős és más jogorvoslattal nem támadható határozattal szemben teszi lehetővé a törvényesség érdekében jogorvoslat benyújtását, következésképpen amennyiben a hatályon kívül helyező és új elsőfokú eljárást elrendelő határozat törvénysértését észleli a legfőbb ügyész, érvényesítheti rendkívüli jogorvoslati jogát.

Ezzel kapcsolatos jogi álláspontját a Legfelsőbb Bíróság a BH.2010.146. számú eseti döntésében a joggyakorlat számára útmutatásul közzé is tette, amelyet a Kúria jelen jogegységi határozatával követendőnek tart.

A Kúria a Bt.II.1592/2014/12. számú határozatát ezen eseti döntés ismeretében hozta meg, azonban azt kizárólag az alapügyben elkövetett eljárási szabálysértés szempontjából tette vizsgálat tárgyává és nem a rendkívüli jogorvoslat befogadásának eljárásjogi feltételeit vizsgálta, amelynek következtében válasz sem született a tekintetben, hogy a közzétett eseti döntést a Be. 431. § szempontjából miért nem tartotta követendő jogi megoldásnak, ugyanis a hatályon kívül helyező végzés jogerejével kapcsolatosan kifejtett érvei alapvetően ellentétben álltak a Bt.III.286/2009/11. számú határozat döntésével.

Ezt a hiányt pótolta a Kúria jogegységi tanácsa, kimondva, hogy a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító végzése alaki jogerővel bír, és ellene a legfőbb ügyész a törvényesség érdekében jogorvoslatot terjeszthet elő.

IV. Ekként a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Bszi. 32. § (1) bekezdése a) pontjának második fordulata szerinti okból a jogegységi indítványnak helyt adott és a rendelkező rész szerint határozott.

A jogegységi tanács a határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdésére figyelemmel a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2015. június 29.

Dr. Kónya István s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Varga Zoltán s. k.,
előadó bíró

Dr. Belegi József s. k.,
bíró

Dr. Mészár Róza s. k.,
bíró

Dr. Csere Katalin s. k.,
bíró

a jogegységi tanács tagjai

A Kúria 3/2015. BJE számú határozata

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a Büntető Kollégium vezetője által indítványozott jogegységi eljárásban Budapesten, a 2015. év július hó 1. napján megtartott ülésen meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. Az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás kizárásának lehetősége az alkotmányos jogrend része, amelynek – törvényi előfeltételek megvalósulása esetén történő – bírósági alkalmazását nemzetközi szerződés nem tiltja.

A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés (TÉSZ) kiszabásának kialakult ítélkezési gyakorlatától eltérésre a hatályos jogszabályok, az EJEB esetjoga, alkotmánybíróági döntés és a Kúria Bfv.II.1812/2014/7. számú, 2015. június 11-én kihirdetett felülvizsgálati határozata nem adnak okot.

2. Nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlenül, az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Egyezmény), mint ítélkezésre szolgáló anyagi vagy eljárási jogszabály alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával, az egyezményesértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.

Indokolás

- I. A Kúria Büntető Kollégiumának vezetője a 2015. június 17-én kelt jogegységi indítványában az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében, elvi kérdésben a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. §-a (1) bekezdés a) pontjának második fordulatában meghatározott okból, a Bszi. 33. § (1) bekezdés a) pontjában megállapított jogkörében a 2013. évi CCXL. törvény 46/A. § alkalmazásának tárgyában jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta, annak kimondása végett, hogy:

1. Nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv által megállapított egyezményesértés nem az azt feltáró határozat magyar bíróság általi közvetlen alkalmazásával, hanem az emberi jogi szerv döntésének a magyar jogrendbe beillesztésével, a Be. szerinti felülvizsgálati eljárás során hozott kúriai határozat alapján vagy a Kúria határozatának következtében megismételt eljárás eredményeképpen küszöbölhető ki.
2. Az 1978. évi IV. törvény 47/A. §-a, valamint a 2012. évi C. törvény 42–44. §-ai alapján az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátást kizáró rendelkezést (a továbbiakban: TÉSZ) tartalmazó ítélkezési gyakorlat megváltoztatására – a hatályos jogi szabályozásra, az EJEB esetjogára és az Alkotmánybíróság 2015. január 20-án hozott 3013/2015. (I. 27.) AB számú végzésére figyelemmel – tényleges ok nem állapítható meg. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria Bfv.II.1812/2014/18. számú, 2015. június hó 11-én kihirdetett felülvizsgálati határozata megosztja az ítélkezési gyakorlatot, mivel a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt Magyar László III. rendű terhelt ügyében mellőzte a jogerős ítélet feltételes szabadságra bocsátásból kizárást kimondó rendelkezését, és kimondta, hogy a terhelt legkorábban negyven év kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Magyar László III. rendű terheltet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a 8.B.184/2006/385. számú és a Debreceni Ítéltábla a 2009. december 16. napján jogerős Bf.II.292/2009/56. számú ítéletével társtettesként, nyereségvágyból és több emberen elkövetett emberölés büntette, 21 rendbeli rablás büntette és más bűncselekmények elkövetése miatt – halmazati büntetésül – mint többszörös visszaesőt életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélete azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

A terhelt és védője felülvizsgálati indítványt nyújtott be, részben arra hivatkozással, hogy a kiszabott büntetés „indokolatlanul és törvénysértően súlyos és aránytalan”.

A Legfelsőbb Bíróság a 2010. szeptember 28. napján kelt Bfv.I.334/2010/10. számú határozatával a megtámadott határozatokat hatályában fenntartotta, amelyben az életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazásával összefüggésben rámutatott, hogy „a büntetés mértéke megfelel a bűncselekmények minősítésének, és a büntetőjog más szabályaiba sem ütközik”.

A terhelt 2010. december 9-én a Magyar Köztársaság ellen kérelmet nyújtott be a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához (a továbbiakban: EJEB) az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: Egyezmény) 3. Cikkének megsértése, a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nélküli életfogytig tartó büntetés kiszabása miatt.

Az EJEB a Magyar László kontra Magyarország ügyben 2014. május 20-án meghozott és 2014. október 13-án véglegessé vált ítéletében megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nélküli életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélet megsértette az Egyezmény 3. Cikkének azon rendelkezését miszerint „senkit nem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni”. Márpedig az elnöki kegyelmezés jogintézménye nem teszi lehetővé annak megismerését, hogy mikor és milyen feltételek mellett kerülhet az elítélt feltételes szabadságra.

Az EJEB rendelkezéseit is figyelembe véve a 2014. évi LXXII. törvény 93–162. §-ai módosították a 2013. évi CCXL. törvényt (a továbbiakban: Bv.tv.) és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt tényleges

életfogytig tartó szabadságvesztés esetére 2015. január 1. napjával bevezette a kötelező kegyelmi eljárás jogintézményét.

A Bv.tv. 436. §-nak (1) bekezdése szerint az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával kiszabott büntetések és intézkedések végrehajtása során – egyes, a Bv.tv.-ben meghatározott, de jelen ügyre nem vonatkoztatható kivételtől eltekintve – a Bv.tv. rendelkezései az irányadóak, következésképpen azt a módosítás hatálya lépése előtt kiszabott büntetések esetén is alkalmazni kell.

Az indítvány hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság a 2015. január 20-án kelt 3013/2015. (I. 27.) AB számú végzésével az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés II. fordulata, (3) bekezdése és a 2012. évi C. törvény 42. § második fordulata, a 44. § (1) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszüntette, és a végzés 14. pontjában kifejtette, hogy „Az indítvány benyújtását követően az Országgyűlés törvényt alkotott a büntetések és intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról. A 2014. évi LXXII. törvény 93–162. §-ai módosították a Bv.tv.-t”.

A 15. pont egyértelműen rögzítette, hogy „Ezzel lényegesen módosult az indítvány benyújtásakor fennállt az a jogi helyzet, amely az indítványra okot adott”.

Az Alkotmánybíróság a 17. pontban kifejtette, hogy az indítvány okafogyottá vált, ugyanis az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

Az indítványozó szerint jelenleg nincs olyan EJEB döntés vagy különösen alkotmánybírósági határozat, amely a hazai jogrend részét képező törvényi rendelkezés, a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés alkalmazását akadályozná vagy kizárná.

A hatályos büntető jogszabályok [1978. évi IV. törvény; módosította a 2013. évi CCCXL. törvény] alkalmazását kizáró EJEB határozat vagy alkotmánybírósági döntés hiányában – sőt a 2015. január 20-i alkotmánybírósági határozattal szemben – a Bfv.II.1812/2014/18. számú felülvizsgálati határozat szembe helyezkedett a hatályos büntető anyagi joggal és alaki szabályt is sértett, amikor az anyagi jogerőt felbontva mellőzte a feltételes szabadságra bocsátásból kizárást kimondó rendelkezést és megállapította, hogy a terhelt határozott időtartam (negyven év) kiállása után bocsátható feltételes szabadságra.

A felülvizsgálatra vonatkozó szabályoknak (Be. XVIII. Fejezet) a szóban levő határozat azért nem felel meg, mert az Emberi Jogok Európai Bírósága jóllehet megállapította az Egyezmény 3. Cikkének megsértését, de a jogsértés okozójának nem a jogerős határozatot hozó bíróságot, hanem a Magyar Államot tekintette. Az EJEB által hiányolt felülvizsgálati eljárás bevezetésére ugyanis csak a jogalkotás lehet képes. Az EJEB határozatának 51. pontja megállapítja, hogy „a bíróságnak nem feladata, hogy előírja azon formát (végrehajtó vagy bírói), amiben a felülvizsgálatnak meg kell valósulnia. Ugyanezen ok miatt annak meghatározása sem a Bíróság feladata, hogy mikor kerüljön sor az ilyen felülvizsgálatra”. Az 52. pont szerint „ezen megállapításból következően, ha a hazai jog nem biztosítja egy ilyen felülvizsgálat lehetőségét, akkor a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés nem tesz eleget az Egyezmény 3. Cikke által támasztott követelményeknek”.

Az EJEB tehát nem a jogerős ítéleti büntetést tekintette egyezményesértőnek, hanem a feltételes szabadságra helyezés megfontolására lehetőséget nyújtó és elítélt által megismerhető szabályozás előírásának a hiányát. Ekként az EJEB határozatának a címzettje nem a jogalkalmazó bíróság, hanem a Magyar Állam jogalkotása.

Az EJEB határozatában foglaltaknak a magyar jogalkotás a 2013. évi CCXL. törvényt módosító 2014. évi LXXII. törvény rendelkezéseinek megalkotásával kívánt eleget tenni, amelyet a törvényhez fűzött általános indokolás a következőkben állapított meg: „A törvény ezen rendelkezései rögzítik, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt személyek esetében különleges, nem kérelemre induló kegyelmi eljárást kell lefolytatni. Ezzel biztosítja a magyar jogrendszer az Emberi Jogok Európai Bírósága 2014. május 20-án hozott, a Magyar kontra Magyarország ügyben hozott ítéletében (a továbbiakban: ítélet) kifejtett azon követelményt, hogy a TÉSZ esetében legyen olyan eljárás, amelynek révén – ha a szabadságvesztésből már megfelelő hosszúságú idő eltelt – vizsgálható, hogy a büntetés büntetőpolitikai indokai továbbra is fennállnak-e”.

Az EJEB határozatban felhozott hiányosságot a magyar jogalkotás – indokolásából megállapíthatóan – megszüntette, azzal szemben az Alkotmánybíróság aggályt nem támasztott és a megszüntető határozattal szabad utat biztosított annak a jogalkalmazói gyakorlatnak, amely közel másfél évtized alatt több mint harminc jogerősen befejezett ügyben értelmezte a törvényt és formálta az ítélezést.

Az EJEB a 2015. január 1-jétől hatályos egyezményesértést megszüntetni szándékozó jogalkotási eredményt nem vizsgálta és nem is volt abban a helyzetben, hogy azt megítélje. A Bv.tv. beállott, immár hatályos módosítása a 436. § (2) bekezdése alapján Magyar László ügyében is alkalmazandó és értelemszerűen – a törvényben megkívánt idő elteltével – hatályosulni fog.

Az EJEH határozatának szükségszerű következményeként benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálásakor ez az utóbbi hatályos törvényi rendelkezés a felülvizsgálatot lefolytató tanácsot is kötelezte. Így nem volt ok „az egyezményesértés” rendkívüli perorvoslatban történő kiküszöbölésére, mert azt a jogalkotás elvégezte és a megváltozott jogi szabályozás betartását EJEH határozat vagy alkotmánybírói döntés nem gátolta meg.

Nem a felülvizsgálatot lefolytató bíróság feladata a jogalkotás által elvégzett egyezményesértés kiküszöbölését célzó törvény olyan normakontrolljának elvégzése, amelyet csak a hiányosságot megállapítani jogosult Emberi Jogok Európai Bírósága tehet meg.

Az indítványozó álláspontja szerint a felülvizsgálatot elvégző tanács eljárása során nem tartotta be a Be. 423. §-ának (3) bekezdésében írt korlátokat, amikor a köztársasági elnök kegyelmezési jogkörét és az Alaptörvényben megszabott miniszteri ellenjegyzés intézményét vizsgálódásának körébe vonta és kritika tárgyává tette.

Az indítványozó utalt arra, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt terhelt feltételes szabadságra bocsátásból kizárását a magyar jogrend tartalmazza, alkalmazhatóságáról az Alaptörvény [IV. cikk (2) bekezdés] rendelkezik.

Az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdése, illetve a 2012. évi C. törvény (Btk.) 38. § (1) bekezdése és a 44. § (1) bekezdése alapján az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárásnak kiforrott ítélkezési gyakorlata van, amely a Kúria Bfv.II.1812/2014/7. számú alábbi határozata folytán veszélybe került.

A Kúria felülvizsgálati ügyben hozott határozata a TÉSZ alkalmazásával kapcsolatban kialakult és zökkenőmentes – több mint harminc jogerősen befejezett ügyben nyomon követhető – ítélkezési gyakorlatot megbontja.

II. A Legfőbb Ügyész a BF.1078/2015. számú írásbeli nyilatkozatában egyetértett azzal, hogy a Kúria az ítélkezési gyakorlat egységének biztosítása érdekében jogegységi határozatot hozzon.

Egyetértett azzal, hogy egy jogszabálynak az Egyezménybe ütközését a hazai bíróságok, így a Kúria sem állapíthatja meg. A magyar jogalkalmazó erre hivatkozva nem mellőzheti a törvényesen meghozott és hatályba lépett hazai jogszabály alkalmazását. Az egyezményesértés megállapítása az EJEH hatáskörébe tartozik.

Egyetértett azzal is, hogy az EJEH ítéletében kifejtetteknek megfelelő ténylegesen életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, az eddigi gyakorlatnak megfelelően a jövőben is lehetőség van.

Mindemellett kifejtette a következőket:

Az EJEH hangsúlyozta, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 3. cikkét sérti, ha az elítéltet megfosztják a börtönből való valamikori szabadulás minden reményétől. Nem merülhet fel azonban az Egyezmény megsértése, ha a hazai jog biztosítja a szabadlábra helyezés lehetőségének a megvizsgálását, de a szabadlábra helyezés megtagadására kerül sor azon az alapon, hogy az elítélt továbbra is veszélyt jelent a társadalomra. Amennyiben a nemzeti jog biztosítja az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés olyan felülvizsgálatát, ami lehetővé teszi a büntetés megváltoztatását, mérséklését, megszüntetését, vagy a fogvatartott feltételes szabadságra bocsátását, akkor ez elegendő ahhoz, hogy kielégítse a 3. cikket.

Az EJEH kifejtette, hogy meghaladja a feladatkörét annak előírása, hogy a felülvizsgálatnak milyen formában kell megvalósulnia illetve, hogy arra mikor kerüljön sor. Az EJEH nem önmagában a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását tekintette egyezményesértőnek, hanem azt a helyzetet, hogy ennek megváltoztatására akkor sem kerülhet sor, ha a büntetés már elérte a célját, és a szabadságvesztés fenntartása törvényes büntetéseni indokok alapján már nem igazolható.

A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztést töltő elítéltnak már a büntetés megkezdésekor joga van tudni, hogy milyen feltételek mellett és mit kell tennie ahhoz, hogy szabadlábra helyezése megfontolásra kerüljön.

Mindezekből az következik, hogy önmagában az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása nem sérti az Egyezményt, ha ennek mérséklésére megvan a lehetőség. Az EJEH nem írta elő a felülvizsgálat formáját és idejét. Ennek megfelelően nem következik az ítéletéből az, hogy a szabadlábra helyezésre kizárólag feltételes szabadságra bocsátás formájában kerülhet sor.

Azért kerültek a Bv.tv.-be a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték esetében kötelező kegyelmi eljárás lefolytatására vonatkozó szabályok, hogy a hazai szabályozás megfeleljen az EJEH ítéletében kifejtetteknek.

A Legfőbb Ügyész indítványozta, hogy az átiratában foglaltaknak megfelelő tartalommal hozzon jogegységi határozatot a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa.

III. A Kúria az ügyben – a Be. 439. § (1) bekezdése szerint – a Bszi. 37. § (1) bekezdése alapján ülést tartott; melyen az indítványozó a jogegységi indítványt, a legfőbb ügyész képviselője pedig az írásbeli nyilatkozatban foglaltakat fenntartotta és azzal egyező tartalommal szólalt fel.

- IV. A jogegységi indítvány – a következők szerint – alapos.
1. Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerint a Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz [ezzel egyezően rendelkezik a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 24. § (1) bekezdése c) pontja].

Jogegységi igény érvényesítése valamely elvi kérdésben követendő jogi álláspont kialakítását célozza.

A Bsz. meghatározza, hogy mi lehet jogegységi igény tárgya [32. § (1) bek.], ki jogosult azt érvényesíteni [33. § (1) bek.] és rendelkezik a jogegységi tanács összetételéről, döntési jogköréről, határozathozataláról [34–35. §, 39–40. §].
 2. A Bsz. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint jogegységi eljárást kell lefolytatni, ha azt a Kúria elnöke, vagy kollégiumvezetője, illetve helyetteseik, valamint az ítélőtábla elnöke indítványozza.

A Bsz. értelmében a jogegységi eljárást mindenképp le kell folytatni, ha jogosult indítványozza és indítványában – a Bsz. alapján jogegységi igény tárgyát képező – eldöntendő elvi kérdés van.

Jogosult indítványa esetén akkor is helye van jogegységi eljárásnak, ha utóbb az indítványát visszavonta, viszont fennállnak a Bsz. 32. § (1) bekezdés szerinti okok [Bsz. 39. § (2) bek.].

Következésképpen – a Bsz. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben – törvény erejénél fogva a jogegységi tanács döntési jogkörébe tartozik, hogy az indítványban foglaltak alapján mi képezi eldöntendő elvi kérdés (jogegységi igény) tárgyát, illetve ehhez képest mi tartozik érdemi elbírálás alá.

A törvényi szabályozásból kitűnően jogosult indítvány esetében nem maradhat érdemi válasz nélkül a Bsz. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerint jogegységi igény tárgyát képező elvi kérdés, viszont a jogegységi tanács dönt abban, hogy az indítványban foglaltak alapján a Bsz. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi feltételek fennállnak-e.

A Bsz. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a jogegységi igényről a jogegységi tanács érdemben akkor dönthet, ha azt maga is szükségesnek tartja, viszont ez esetben a jogegységi tanácsnak nem csak joga dönteni, hanem – törvény erejénél fogva – kötelessége is.
 3. A Bsz. 32. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogegységi eljárásnak van helye, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges.

A Bsz. 34. § (1) bekezdés zárómondata szerint a jogegységi tanács az elnökből és további 4 tagból áll; a (4) bekezdése szerint pedig a jogegységi tanács a Kúria teljes kollégiuma, ha a jogegységi eljárás célja korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése vagy a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében szükséges elvi kérdés eldöntése.

A Bsz. rendelkezéseinek összevetéséből kitűnően lényeges tartalmi különbség van a joggyakorlat továbbfejlesztését és az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítását célzó jogegységi igény között.

A joggyakorlat továbbfejlesztése azt jelenti, hogy a kialakult joggyakorlatot – a meglévőhöz képest – más irányba indokolt elmozdítani. Ez nem feltétlenül a korábbi joggyakorlat felszámolása, viszont kétségtelen, hogy valamilyen mértékben szembehelyezkedés a korábbival, mégpedig felülről, a jogegységi határozat által kezdődő reformálással.

Másrészt a joggyakorlat az ítélkezési gyakorlatnál horizontálisan szélesebb terjedelmű fogalom, s nyilvánvaló, hogy az elmozdulás (elmozdítás) eleve kihatással van az ítélkezésen kívüli jogalkalmazásra is, illetve értelemszerűen ilyen igénnyel lép fel.

Az általánosan követett gyakorlattól továbblépés és annak a jogalkalmazást befolyásoló hatása egyaránt indokolja, hogy ilyenkor a Kúria teljes kollégiuma alkosson jogegységi tanácsot.

Az ítélkezési gyakorlat egységének biztosítása viszont azt jelenti, hogy a meglévő, kiforrott gyakorlatot közrehatás érte, ami azt elmozdítaná, ennek azonban nincs indoka, vagy azért mert ilyen szándék valójában nem volt, vagy pedig azért mert az ilyen igény nem alapos. Ez esetben a jogegységi tanács – amennyiben nincs szükség korábbi jogegységi határozat megváltoztatására, vagy hatályon kívül helyezésére – öttagú.

Az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében hozott jogegységi határozat valójában annak megerősítése, hogy a bírósági jogalkalmazás – az ítélkezés valamely területén – kiegyensúlyozott, a bíróságok által általánosan követett, ezért nincs ok a változtatásra.

Jelen esetben erről van szó.
 4. Az indítvány alapján a jogegységi eljárás lefolytatásának minden törvényi feltétele adott.

Az indítványt a Kúria kollégiumvezetője terjesztette elő.

Az indítványban meghatározott elvi kérdés az, hogy életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a perbíró ítéletében továbbra is kizárhatja-e a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét.

A büntetőtörvény ennek lehetőségét 1999. március 1-je óta biztosítja, így az a hatályos Btk. alapján is alkalmazható.

Kérdésessé azért vált, mert a Kúria egyik felülvizsgálati tanácsa a hatályos jog e rendelkezését mellőzte.

Ez pedig felveti a jövőbeni alkalmazhatóság, azaz e büntetés kiszabhatóságának kérdését, ami kétirányú: egyaránt célozhatja a joggyakorlat továbbfejlesztését és az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítását.

A kérdés eldöntése jogegységi igény tárgyát képezi.

Ezzel összefüggő elvi kérdés, hogy az EJEB határozata közvetlenül képezhet-e jogalapot a nemzeti bíróság (így a Kúria) számára valamely büntetőjogi főkérdés eldöntéséhez, illetve ügydöntő rendelkezéshez, s ehhez képest hogyan teljesíthető a Be. 423. § (3) bekezdésében meghatározott követelmény.

5. Az eldöntendő kérdések kapcsán a jogegységi tanács előzetesen áttekintette az érintett jogintézményre vonatkozó jogi szabályozás alakulását, és indokoltan látta rögzíteni az EJEB döntésének lényegét.

A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására Magyarországon 1999. március 1-je óta van törvényi lehetőség. Tartalmazza az Alaptörvény és a hatályos büntető törvénykönyv is.

Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés az, amikor az ítélőbíró ítéletében életfogytig tartó szabadságvesztést szab ki, s egyidejűleg kizárja a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét.

Az 1978. évi IV. törvény 1999. március 1-jén hatályba lépett 47/A. § (1) bekezdése szerint életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

A rendelkezés – hatálybalépésétől kezdve – változatlan szöveggel, jelenleg a Btk. 42. § alapján hatályos.

Az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdésének második mondata szerint tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

Tény, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés bevezetése, illetve fenntartása együtt járt a feltételes szabadság lehetőségével. Ennek oka valójában az, hogy egyidejűleg a halálbüntetés is hatályban volt.

Ez magyarázza az 1961. évi V. tv. szabályozását is, amikor a halálbüntetés fenntartása mellett lemondott az életfogytig tartó szabadságvesztésről. Az 1971. évi 28. tvr. azonban azt – a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségével a halálbüntetés mellé – újból beiktatta.

E körülmények közepette társult az életfogytig tartó szabadságvesztéshez a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége, mint e büntetés általános eleme.

A halálbüntetés alkotmánybírósági megsemmisítése azonban e jogi környezetet lényegesen megváltoztatta, ám érintetlenül maradt az életfogytig tartó szabadságvesztés feltételes szabadságra bocsátás lehetőségével együtt járó szabályozása.

Az 1993. évi XVII. törvény 1993. május 15-étől hatályba lévő módosítása szerint a törvény erejénél fogva „nem bocsátható feltételes szabadságra az életfogytig tartó szabadságra ítélt, ha ismételten életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélik”.

Ezt követte az 1999. március 1-jén hatályba lépett módosítás, miáltal a perbíró törvényi lehetőséget kapott arra, hogy a bűnösség kimondásával és az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásával egyidejűleg az ítéletében kizárja a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét.

Ezt a lehetőséget a hatályos Btk. is tartalmazza, s akként szabályozza, hogy taxációt ad azokról a bűncselekményekről, amelyek miatt kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság – bírói mérlegelés alapján – kizárható. Emellett megállapít két olyan további feltételt, amelyek megvalósulásakor a kizárás kötelező.

Mindez azt jelenti, hogy a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés szankciórendszeren belüli súlya (rangja) a határozott tartamú szabadságvesztéshez képest megkülönböztetett jelentőséggel bír.

Az EJEB által a 73593/10. számú kérelem folytán, Magyar László kontra Magyarország ügyben hozott ítéletének 3. rendelkezése megállapította, hogy az Egyezmény 3. cikkét megsértették.

E megállapítás indoka a következő:

„58. Ezért a Bíróság nincs meggyőződve arról, hogy az elnöki kegyelem önállóan (nem a feltételes szabadságra bocsátásra való jogosultsággal együtt) vett jogintézménye, és annak jelenlegi szabályozása lehetővé teszi a fogvatartott elítélt számára annak megtudását, hogy milyen feltételek mellett és mit kell tennie ahhoz, hogy szabadlábra helyezése megfontolásra kerülhessen. A Bíróság szerint a szabályozás még abban az esetben sem biztosítja a fogvatartott elítéltben bekövetkezett változás és a rehabilitáció irányába történt fejlődés megfelelő figyelembevételét, ha ezen változás és fejlődés jelentős (ld. a fenti 50. és 53. bekezdést). A Bíróság ezért nincs meggyőződve arról, hogy a kérelmező életfogytiglani szabadságvesztés büntetése jelenleg csökkenthetőnek tekinthető az Egyezmény 3. cikkének céljaira.

Ezért az Egyezmény 3. cikkét megsértették”.

Következésképpen az EJEB ebben az ügyben nem a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés elkövetéskor és elbíráláskor egyaránt hatályos Btk. 47/A. §-át (illetve a jelenleg hatályos Btk. 42. §-át) vizsgálta, és minősítette, hanem az életfogytig tartó szabadságvesztésre vonatkozó további szabályozást.

Kétségtelen az is, hogy az EJEB nem vizsgálta – értelemszerűen még nem is vizsgálhatta – a 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) – 2014. évi LXXII. törvény 109. §-ával, 2014. december 31-i hatállyal beiktatott s ekként 2015. január 1-jén hatályba lépett – 46/A–46/H. §-a szerinti rendelkezéseit (melyek a Bv.tv. 436. § (1) bekezdése értelmében a folyamatban lévő végrehajtás során is alkalmazandók).

Ehhez képest nyilvánvaló, hogy az EJEB nem vizsgálta a Btk. és a Bv.tv. ezen rendelkezéseinek együttes szabályozást sem.

Ebből pedig nem vonható arra következtetés, hogy a meglévő szabály önmagában véve egyezményesértőnek tekintendő.

6. Előrebocsátja a jogegységi tanács, hogy a jogegységi eljárás és a jogegységi határozat tárgyát nem a Kúria felülvizsgálati határozatának felülbírlata, hanem annak kapcsán a jogegységi indítványban megjelölt elvi kérdések képezik.

A jogegységi tanács álláspontja szerint jelen esetben az eldöntendő kérdések jogegységi igénye azért nem a joggyakorlat továbbfejlesztését, hanem az ítélkezési gyakorlat egységének biztosítását célozzák, mert a bírónak mindig a hatályos jogot kell alkalmaznia, a hatályos jog ellenében nem határozhat.

A hatályos jog ellenében pedig jogegységi határozat, jogegységi igény sem érvényesíthető.

Az Alaptörvény R) cikke szerint:

- (1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.
 (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

Az Alaptörvény 26. cikke szerint:

- (1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók. A bíró törvénynek alávetettsége a hatályos jogszabályok megtartását és másokkal megtartatását foglalja magában. E követelménynek eleget tenni nem a hatályos jog bármilyen áron történő alkalmazásával, hanem a hatályos jog tiszteletével, és a hatályos joggal szembehelyezkedő jogalkalmazás tilalmának betartásával lehet.

7. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményt kihirdető 1993. évi XXXI. törvény 3. §-ában foglaltak szerint megtörtént az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) illetékességének és joghatóságának elismerése [1993. évi XXXI. törvény, illetve 1998. évi XLII. törvény].

Az Egyezmény 46. Cikk 1. bekezdése szerint a szerződő felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

Az EJEB joghatóságának, illetve ítélete kötelező érvényének Magyarország általi elismerése ténylegesen azáltal valósul meg, hogy törvényben biztosított annak lehetősége, miszerint az EJEB által megállapított egyezményesértést feloldó, már nem magában rejtő – tehát az Egyezménynek megfelelő – határozat születhessen a korábban jogerősen lezárt eljárás esetében.

E törvényi lehetőséget korábban az 1973. évi I. törvény 276. § (5) bekezdés a) pontja, majd azt felváltva a Be. 406. § (1) bekezdés b) pontja tartalmazta, jelenleg pedig a Be. 416. § (1) bekezdés g) pontja rendezi.

A Be. 416. § (1) bekezdés g) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát.

Magyarországnak az Egyezményben részes félként vállalt kötelezettsége teljesítését szolgálja továbbá, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés g) pontja szerinti felülvizsgálati ok esetében a legfőbb ügyész hivatalból köteles felülvizsgálati indítványt benyújtani.

A Be. 423. § (3) bekezdése alapján a 416. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

E rendelkezés célja az, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés g) pontja esetében a felülvizsgálat – Be. 423. § (2) bekezdése szerinti – fő szabályától eltérően határozza meg a felülvizsgálati indítvány elbírálásánál alkalmazandó jogot [lényegében a Be. 416. § (1) bekezdés e) és f) pontja szerinti esettel azonos megfontolásból].

A Be. 423. § (2) és (3) bekezdése egyaránt a felülvizsgálati indítvány elbírálására alkalmazandó jog megválasztására vonatkozik.

A felülvizsgálati ok megvalósulása azonban nem feltétlenül eredményezi a jogerős határozat megváltoztatását.

Ilyen következménye egyedül a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjának van. Ehhez hasonló továbbá a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjának második és harmadik fordulata, s a 416. § (1) bekezdés d) pontja.

Ezek ugyanis a felülvizsgálatnak olyan törvényi okai, amelyek megállapítása esetében a törvénysértés már nem lehet vitás.

Magyar László ügyében az EJEB döntésében kifogásoltak nem valamely konkrét jogszabályra, hanem egy szabályozás hiányosságára vonatkoztak, ezért a Be. 416. §-ának (1) bekezdés g) pontja alapján benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálására a Be. 423. §-ának (3) bekezdés utolsó fordulata az irányadó.

Az EJEB döntése jelen esetben nem azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok által alkalmazott valamely jogszabály hanem azt, hogy a szabályozás ellentétes az Egyezményvel. Ebből nem következik feltétlenül az, hogy a bíróság által alkalmazott jogszabály, vagy annak ítéleti rendelkezésben kimondása egyezményesértő.

Egyedül az következik, hogy az alkalmazott jogszabály mellett további szabályozás szükséges, ami nem jogalkalmazói, hanem jogalkotói feladat.

Ezért ebben az esetben a hatályos és egyezményesértőnek nem minősített jogszabályi rendelkezések betartásával és az EJEB döntés alapulvételével kell eljárni.

A Be. 423. § (3) bekezdése annak a jogállapotnak a figyelmen kívül hagyását kívánja, amely az EJEB döntés szerinti egyezményesértés (tehát az EJEB vizsgálatának) tárgyát képezte.

A Be. ezen rendelkezése nem ad felhatalmazást az EJEB által nem vizsgált hatályos jog figyelmen kívül hagyására.

A már kifejtettek szerint az EJEB nem azt a büntetőtörvényi rendelkezést vizsgálta és tartotta egyezményesértőnek, amelynek alapján a perbíróság az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásával egyidejűleg ítéletében kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét.

Következésképpen ezen EJEB határozat alapján e büntetőtörvényi rendelkezés alkalmazása sem lehet felülvizsgálat tárgya (mivel az adott egyezményesértésnek sem volt a tárgya, s ekként a felülvizsgálat törvényi oka nem nyitotta meg vizsgálatának lehetőségét).

Az EJEB nem az adott büntetés kiszabhatóságát, hanem végrehajtásának szabályait bírálta, amelyeken változtatni nem jogalkalmazói, hanem jogalkotói feladat.

Tény azonban, hogy az EJEB döntése és a felülvizsgálat időpontjában jogerősen kiszabott szabadságvesztés végrehajtása folyt, s időközben megváltozott a végrehajtás – EJEB által kifogásolt – módja.

Ehhez képest utóbbinak, vagyis az időközben – éppen az EJEB által kifogásolt helyzet megszüntetése érdekében – történt jogalkotás eredményének figyelmen kívül hagyása, viszont az EJEB döntés tárgyát nem képező jogszabály [1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés] alkalmazásának megváltoztatása, valójában a Be. 423. § (3) bekezdésének félreértelmezését, – és a felülvizsgálat kereteinek túllépését – valósítja meg.

8. Az egyezményesértést megállapító EJEB döntés a jogerős elítélés felülvizsgálati oka.

Az EJEB azonban nem fellebbezési fórum a nemzeti bíróságok határozatával szemben, nem tárgyalja újra az ügyeket, nem helyezheti hatályon kívül, nem változtathatja meg és nincs hatásköre arra, hogy nemzeti jogszabályokat hatályon kívül helyezzen.

Az EJEB számos ítéletében maga is leszögezte, hogy „nem az a feladata, hogy a hazai joghatóságok helyébe lépjen. Elsődlegesen a nemzeti hatóságokra, nevezetesen a bíróságokra tartozik a hazai jogszabályok értelmezési problémáinak megoldása. Ez azokra az esetekre is vonatkozik, amikor a hazai jog az általános nemzetközi jog vagy nemzetközi szerződések szabályaira utal. A Bíróság szerepe arra korlátozódik, hogy megbizonyosodjon a felől, hogy az ilyen értelmezés hatásai összeegyeztethetők az Egyezményvel [Korbely kontra Magyarország; 72. pont]”.

Következésképpen a Be. 416. § (1) bekezdés g) pontjára alapított felülvizsgálat esetében is a Kúriára tartozik annak vizsgálata, hogy a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján a felülvizsgálati eljárásban meghozható-e az Egyezménynek megfelelő határozat, avagy ahhoz az eljárás megisméltése szükséges.

Vitathatatlan, hogy az Egyezmény, valamint kiegészítő jegyzőkönyvei a kihirdetés folytán a magyar jog részévé váltak. Ezért azokat a magyar bíróságnak a nemzeti jog értelmezése során figyelembe kell vennie.

Az Egyezmény azonban nem közvetlen jogalap, hanem az alapjogok értelmezési segítsége. Amint az EJEB döntése, úgy az Egyezmény sem képezi a büntetőjogi felelősségre vonás valamely anyagi jogi akadályát [Btk. IVVI. Fejezet], büntetés, intézkedés jogcímét [Btk. VII–VIII. Fejezet], büntetés kiszabás jogalapját [Btk. IX. Fejezet], illetve feltételét, vagy felmentés, illetve eljárás megszüntetés valamely eljárásjogi jogcímét [Be. 6. § (3) bek., 331–332. §].

Az EJEB határozatai az eljárásban szereplő valamennyi félre, de csak rájuk nézve kötelező. A nemzeti bíróságokra az a feladat hárul, hogy a hatáskörükbe tartozó ügyekben a hatályos jogszabályok alkalmazása során az Egyezményt ne sértsék meg. A Kúriára emellett az a kötelezettség hárul, hogy egyezményesértés miatt benyújtott felülvizsgálati ok esetén eljárjon, s ha az eljárás megisméltésére nincs szükség, akkor e rendkívüli jogorvoslatot a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével bírálja el.

A bíróság a hatáskörét hivatalból – és döntéséig – folyamatosan vizsgálja. E tevékenysége szorosan összefügg a hatályos jog alkalmazásának követelményével. Ez a szabály a Kúriára is vonatkozik.

Mindez azt jelenti, hogy az EJEB döntés, illetve az Egyezmény közvetlen jogalapként történő alkalmazása egyidejűleg hatáskörtülpést jelent. Ezt ugyanis sem az Egyezmény, sem az Alaptörvény, sem a Bszi., sem a Be. nem teszi lehetővé.

9. Az EJEB döntése szabályozásbeli hiányosság miatt értékelte egyezménysértőnek a támadott jogerős ítéletet. Ennek megváltoztatására, az Egyezmény rendelkezésével harmóniát teremtő megoldásra nem a bíróság, hanem a magyar állam jogalkotása lehet képes. A már hivatkozott 2014. évi LXXII. törvény Bv. törvényt módosító rendelkezései a nemzetközi emberi jogi szerv által hiányoltaknak tettek eleget. E feladat címzettje az EJEB előtt perelt magyar állam volt, aki ezt a jogalkotás útján lehetett képes teljesíteni.

Ha jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó szabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával.

Jogszabálynak az Egyezménybe ütközését a hazai bíróságok és a Kúria sem állapíthatja meg. Az egyezménysértés megállapítása az EJEB hatáskörébe tartozik.

A nemzeti bíróság feladata az EJEB határozatának a jogrendszerbe való óvatos beillesztése, ami nyilvánvalóan nem mellőzheti annak figyelembevételét, ha az EJEB határozatát követően, annak nyomán jogalkotás történt.

Amint az Alkotmánybíróság 3013/2015. (I. 27.) AB végzésében kifejtette, s ezt a Kúria Bfv.I.1751/2014/7. számú határozatában foglaltak is tükrözik:

„Törvényi felhatalmazás hiányában nem tartozik a hatáskörébe annak a vizsgálata, hogy a jogi köznyelv által is „tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés”-nek nevezett jogintézmény, vagy az egyes kiszabott szabadságvesztések megfelelnek-e az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 3. cikkének. Megjegyzi azonban, hogy az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés 2. fordulata és (3) bekezdése, valamint a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 42. § 2. fordulata és 44. § (1) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló bírói indítvány tárgyában a 2015. január 20. napján meghozott III/833/2014. számú határozatában az eljárást megszüntette.

Azonban utal a Kúria arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága a Magyar László kontra Magyarország ügyben (73593/10) a 2014. május 20-án hozott ítéletében ezt az összevetést elvégezte. Abban megállapította, hogy „jogalkotási intézkedéssel olyan mechanizmus létrehozására van szükség, amely biztosítja, hogy minden ügyet egyedileg felülvizsgáljanak abból a szempontból, hogy legitim büntetőpolitikai indokok továbbra is igazolják-e a fogvatartás szükségességét, és amely lehetővé teszi az életfogytiglani szabadságvesztésre ítélt személyek számára, hogy megfelelő pontossággal előre láthassák, hogy mit kell tenniük, hogy szabadlábra helyezésüket megfontolják, és milyen feltételekkel. A Bíróság ugyanakkor hangsúlyozta, hogy nem sérti a 3. cikket, ha a szabadságvesztés a gyakorlatban tényleg életfogytig, azaz az elítélt haláláig tart, a felülvizsgálat eredményeként nem kell kötelezően szabadlábra helyezni az elítéltet”.

Éppen erre tekintettel módosította az Országgyűlés a 2014. évi LXXII. törvénnyel a büntetések, az intézkedések egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényt, beiktatva a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt kötelező kegyelmi eljárására vonatkozó rendelkezéseket (Bv.tv. 46/A–46/H. §-ok).

Az EJEB esetjogi értékelése az Egyezmény 3. Cikkének megsértését azért állapította meg, mert a vizsgálatának időpontjában fennálló hazai szabályozás éppen a kegyelmi eljárás során nem kötelezte a hatóságokat arra, hogy a kegyelmi kérelem elítélt általi benyújtásakor megvizsgálják a fogva tartás fenntartásának törvényes büntetéstani indokok alapján fennálló igazolhatóságát.

Az EJEB értékelés tehát nem egy pozitív (létező) és a bíróság által alkalmazott törvényi rendelkezést sérelmezett, hanem egy szabályozási hiányt ítélt egyezménysértőnek. Olyan feltételrendszer előírását hiányolta, amelynek az ítélezést követően, a büntetés-végrehajtás során kell érvényesülnie.

Az EJEB tárgyalta döntésében kimondott egyezménysértésre a jogalkotás a hiányosság megszüntetésének szándékával válaszolt, mert bevezette azt a kötelező kegyelmi eljárást, amelyet minden TÉSZ-re ítélt tekintetében alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy az 1978. évi IV. törvény vagy a hatályos Btk. alapján ítélték életfogytig tartó szabadságvesztésre, és zárták ki a feltétles szabadságra bocsátásból.

10. A beállott jogállapot elválaszthatatlanná tette a TÉSZ alkalmazásának elrendelését lehetővé tevő általános részi anyagi szabályok és a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv) együttes értékelését, amelynek egyezmény konformitását az EJEB nem vizsgálta, és azt helyette magyar bíróság nem is teheti meg. Magyar bíróság az Alaptörvény, az

1978. évi IV. törvény, a hatályos Btk. és – az Alkotmánybíróság által kétségbe nem vont – (Bv.tv-t érintő) törvénymódosítás alapján, a törvényi előfeltételek teljesülése mellett az életfogytig tartó szabadságvesztést a feltételes szabadságra bocsátás egyidejű kizárásával nemzetközi szerződésbe ütközés nélkül kiszabhatja. Fogalmilag kizárt ugyanis, hogy egyezményesértő legyen az a döntés, amely a hatályos jogot, s egyben az EJEB által el nem bírált, egyezményesértőnek nem ítelt, és az Alkotmánybíróság által megengedett szabályt alkalmazza.

- V. Ekként a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontjának második fordulata szerinti okból, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében, a Bszi. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Kúria Büntető Kollégiumának vezetője indítványára a jogegységi eljárást lefolytatta, a Bszi. 34. § (1) bekezdésének zárómondata alapján öttagú tanácsban eljárva, a Bszi. 37. § (1) bekezdése szerint ülést tartott, s a Bszi. 40. § (2) bekezdése alapján a jogegységi indítványnak helyt adott és a rendelkező rész szerint határozott.

A jogegységi határozatot a Bszi. 42. § (1) bekezdésére figyelemmel a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest 2015. július 1.

Dr. Kónya István s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó bíró

Dr. Akác Zósef s. k.,
bíró

Dr. Varga Zoltán s. k.,
bíró

Dr. Vaskuti András s. k.,
bíró

a jogegységi tanács tagjai

A Kúria 2/2015. KJE jogegységi határozata

A Kúria öttagú közigazgatási-munkaügyi jogegységi tanácsa a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának Vezetője által kezdeményezett jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a tartózkodási jogosultság megszerzése, meghosszabbítása iránti eljárásban hamis adatot, valótlan tényt közöl, annak objektív jogkövetkezéseit viselnie kell.

A keresőtevékenység célú tartózkodás esetén a megélhetést jogszerű keresőtevékenységből származó, jogszerű (adózott) jövedelemmel lehet igazolni.

A hamis adat vagy valótlan tény közlése az adatszolgáltatás időpontjában valósul meg.

Az idegenrendészeti hatóságnak a közölt adat hamis tartalmáról vagy a tény valótlanágáról meg kell győződnie.

A Harm.tv. 18. § (1) bekezdése az abban foglalt jogkövetkezéssel (megtagadás, visszavonás) kógens előírást tartalmaz, a hatóságnak mérlegelési lehetősége nincs.

Indokolás

- I. A Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának Vezetője a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi eljárás lefolytatását kezdeményezte a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 18. § (1) bekezdés b) pontjának értelmezésére.

Indítványozta, hogy a jogegységi tanács foglaljon állást a 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harm.tv.) 18. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállás megvalósulása esetén arról, hogy

- a jogszabályhely milyen felelősségi alakzatot tartalmaz a kérelmező szempontjából (1.), illetve
- a hatóság számára melyek az eljárási lehetőségek és kötelezettségek (2.), továbbá
- foglaljon állást abban a járulékos kérdésben, hogy a munkáltatóval kapcsolatos adatok későbbi módosítása vagy az adózás körében végzett önrevízió mennyiben érinti a hamis adatközlés megvalósulását és jogkövetkezményeit (3.),
- döntsön a hamis adat, illetve a valótlan tényközlés jogkövetkezményéről (4.).

A Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja hatályos szövege szerint: a tartózkodási engedély kiadását vagy meghosszabbítását – ha e törvény másként nem rendelkezik – meg kell tagadni, illetve a kiadott tartózkodási engedélyt vissza kell vonni, ha a harmadik országbeli állampolgár a tartózkodási jogosultság megszerzése érdekében az eljáró hatósággal hamis adatot, valótlan tényt közölt, vagy a tartózkodási cél vonatkozásában az eljáró hatóságot megtévesztette.

Az indítványozó előzményként hivatkozott arra, hogy a Kúria Elvi Közzétételi Tanácsa 2015. január 29-i ülésén a Kfv.III.37.138/2014/7. számú ítélet (a továbbiakban: elvi ítélet) elvi határozatként való közzétételéről döntött. E határozat elvi tartalma szerint az idegenrendészeti eljárásban a hamis adat, valótlan tény közlése akkor lehet a tartózkodási engedély visszavonásának alapja, ha az a tartózkodási engedély megszerzése érdekében történt. Ez akkor állapítható meg, ha az adat hamis voltáról, a tény valótlanágáról a kérelmező tudott, vagy kellő körültekintés mellett tudnia kellett volna. Az elvi ítélet a vizsgált rendelkezést szubjektív felelősségi alakzatként fogja fel, ezért annak vizsgálatába bocsátkozott, hogy a kérelmező (adatszolgáltató) mennyiben tudhatott az adat valótlanágáról.

Az indítványozó szerint megállapítható volt, hogy a Kúria Kfv.II., illetőleg Kfv.III. ítélező tanácsai azonos ténybeli helyzet mellett a fenti jogszabályi rendelkezést eltérően értelmezték. A Kfv.II. tanács következetesen, míg a Kfv.III. tanács egyes ítéleteiben a hamis adatszolgáltatásért való felelősséget objektív felelősségnek tekintette. Ezek az ítéletek kiemelték, hogy a harmadik országbeli állampolgár (kérelmező/ügyfél) a kérelmére indult eljárásban köteles a kérelme alapjául szolgáló bizonyítékok előterjesztésére. Amennyiben ezen bizonyítékok valótlan adatokat tartalmaznak, az megvalósítja a hamis adatközlést függetlenül a kérelmező tudatától, így a hatóságnak azt nem kell vizsgálnia. Az érintett döntések hangsúlyozták, hogy a kérelmező valamennyi iratot (bizonyítékot) – köztük a megélhetését igazoló okiratot is – a tartózkodási engedély megszerzése érdekében nyújtja be. A megélhetést igazoló okirat akkor valós, ha a jogszerű jövedelmet tartalmazza, mert a nem jogszerű jövedelem megjelölése már hamis adatnak minősül. A jövedelem későbbi, a munkáltató által elvégzett revíziója az idegenrendészeti eljárásban nem értékelhető, mert a kérelmező eredeti nyilatkozatával a hamis adatközlés megvalósult.

A problémát a Kúria idegenrendészeti joggyakorlat-elemző csoportja szintén vizsgálta, ennek során a hamis adatközlés kapcsán a kérelmező szubjektív tudatának vizsgálata mellett foglalt állást.

A jogszabályi rendelkezés uniós jogi háttere az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelvhez (a továbbiakban: Irányelv) kapcsolható.

Az Irányelv maga is ismeri, illetőleg a tagállamok lehetőségévé tette a tartózkodással kapcsolatos visszaélések és csalások esetében a jog visszavételét. Erre az Irányelv 35. cikke is utal, ugyanakkor a megfogalmazások általános jellege inkább a nemzeti jogalkotások részére biztosít igen tág kereteket. Az Irányelvnek megfelelő módosítást beépítő törvény 37. §-ához fűzött indokolás egyértelmű abban, hogy ezen rendelkezés (Harm.tv. 18. §) a joggal való visszaélés eseteinek visszaszorítását célozza elsősorban azokban a tényállásokban, ahol a kérelmező a hatóság megtévesztésére törekszik.

Az uniós esetjogban a C-202/13. számú McCarthy-ítélet jelölhető meg, mely azonban a tartózkodási kártyák felhasználásával és hamisításával függött össze, és tartalmában az Egyesült Királyság sajátos nemzeti jogát érintette.

Az indítványozó hangsúlyozta, hogy a probléma szempontjából alapkérdés, hogy Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja milyen felelősségi alakzatot jelent. Az értelmezés ugyanis egységes abban a kérdésben, hogy a hamis adatszolgáltatás megvalósulása esetén a szankció alkalmazása kötelező.

Az indítványozó kifejtette, hogy a rendelkezés jogértelmezési szempontból „tisztán” objektív felelősségi alakzatként jelenik meg, amelyben vannak határozatlan jogfogalmak is, mint a „hamis adat”, „valótlan tény” azonban mindkét fogalom, tényállási elem az objektív értékeléshez kapcsolódik. A fentiekből az indítványozó azt a következtetést vont le, hogy az idegenrendészeti eljárásokban különös jelentősége van a kérelmező által szolgáltatott adatok értékelésének.

- II. A Legfőbb Ügyész a jogegységi indítvány érdemében kifejtett álláspontja szerint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 13. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a Ket. fontos háttér szabályként alkalmazandó az idegenrendészeti eljárásban. Ennek folytán figyelembe kell venni, a Ket. 6. § (2) bekezdését, amely szerint az ügyfél jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell, rosszhiszeműségét a hatóságnak kell bizonyítania. A fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az idegenrendészeti eljárásban ahhoz, hogy a kérelmező rosszhiszemű, a hatóság megtévesztésére irányuló magatartása megalapozottan megállapítható legyen a kérelmező ebbeli szándékának feltárása körében a hatóságnak azt kell bizonyítania, hogy a kérelmező tudott a szolgáltatott adat valótlan tartalmáról.
- A Legfőbb Ügyész arra, hogy a Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontjából mennyiben következik a szubjektív felelősség azt a választ adta, hogy akkor, amikor a jogalkotó a valótlan adatközlést összekapcsolta a tartózkodási engedély megszerzésének céljával, megadta a kulcsot az ilyen irányú nyelvtani alapú jogértelmezéshez. Kifejtette, hogy a jogalkotó kizárólag a rosszhiszemű kérelmezőket kívánja szankcionálni, akik a hatóság megtévesztésével akarnak olyan jogosultságot megszerezni, amelynek jogszabályi feltételeivel nem rendelkeznek.
- A Legfőbb Ügyész annak a kérdésnek a vonatkozásában, hogy a tévedésből történt hamis adatközlés sem maradhat jogkövetkezmények nélkül úgy foglalt állást, hogy amennyiben a valós adatok alapján a külföldi nem felel meg a tartózkodási feltételeknek, akkor más jogcímen – a Harm.tv. 18. § (1) bekezdés a) pontjára alapítva – kell a kérelmet elutasítani.
- Végül a hamis adatszolgáltatás utólagos korrekciójára nézve kifejtette, hogy az nem változtat a kérelmező felelősségén, tekintettel arra, hogy a jogalkalmazó a törvényi előírás folytán a szankció alkalmazásától nem tekinthet el, mivel a mellőzés lehetőségét külön törvényi rendelkezésnek kellene kimondania, de ilyet a Harm.tv. nem tartalmaz.
- III. A migráció (népvándorlás) egyidős az emberiséggel, a lakóhely változtatás igénye éppen a megélhetés biztosítása okán a leggyakoribb. A külföldinek azonban – feltéve, hogy a befogadó országba a beilleszkedés céljával érkeznek – minden időben számolnia kellett a célország befogadási hajlamát kifejező jogszabályi előírásokkal. Ezek az ország szuverenitását szem előtt tartva kifejezik a többségi társadalom védelmét éppúgy, mint a külföldi iránti toleranciát.
- A magyar jogalkotás az idegenrendészeti szabályok terén meglévő jelentős honi előzmények mellett az uniós csatlakozásból adódó kötelezettségeknek is megfelel. A szabályozási terület több okból különleges, így a közigazgatási jogviszony egyik alanyát jelentő ügyféli kör is eltérő. Az idegenrendészet, illetőleg a menekültügy területén megjelenő ügyfél jogállását tekintve több különböző típust testesít meg. Éppen ezért hangsúlyozni kell, hogy a jelen jogegységi határozattal érintett ügyfelek abba a kategóriába tartoznak, akik Magyarországra ún. harmadik országból, a hatóság által megfelelően tájékoztatva, legálisan, a magyar jogszabályokat magukra nézve kötelezőként elismerve, az önkéntes jogkövetés hallgatólagos ígéretével, az itt tartózkodás, beilleszkedés céljával lépnek be.
- A fentieket figyelembe véve a jogalkotó az idegenrendészeti hatósági eljárásra, mint közigazgatási eljárásra vonatkozó elsődleges eljárési szabályokat a Harm.tv.-ben fogalmazta meg, melyeket ez a törvény önállóan határozhat meg a Ket. 13. § (2) bekezdés c) pontja alapján. Ebbe a körbe tartozik az ügyfél/kérelmező által szolgáltatott adat értékelésére vonatkozó szabály, amelyet a Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja tartalmaz.
- A jogszabályhely megalkotásának előzménye annyiban valóban az Irányelv, hogy ez az uniós jogszabály irányította a hazai jogalkotás figyelmét a csalások és egyéb visszaélések elszaporodására. Az Irányelv 35. cikke lehetővé teszi, hogy a tagállamok – a személyek szabad mozgását szabályozó közösségi jog tárgyi hatálya alá tartozó területeken – a visszaélések és csalások elleni küzdelem érdekében hathatós és szükséges intézkedéseket hozzanak, azaz a joggal való visszaélés vagy csalás, például érdekházasság esetében megtagadják, megszüntessék vagy visszavonják az Irányelv által juttatott bármely jogot. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy az ilyen intézkedéseknek arányosnak kell lenniük, és összhangban kell állniuk a 30. és 31. cikkben megállapított eljárési biztosítékokkal (értesítési, tájékoztatási kötelezettség, jogorvoslati jog). A Harm.tv.-t a jogalkotó módosította, kiegészítve – a tartózkodási cél vonatkozásában – a 18. § (1) bekezdés b) pontját. A módosító törvény 37. §-ához tartozó indokolás szerint:
- „A törvény joggal való visszaélés eseteinek visszaszorítását célozza, és a jelenlegi szabályozást pontosítja. Jogalkalmazási tapasztalatok szerint nagy számban fordul elő, hogy a harmadik országbeli állampolgárok a tartózkodási engedélyt olyan célokból kérik, melyek könnyebben igazolhatóak, azonban a tényleges beutazási céljuk nem egyezik meg a kérelemben jelzett céllal, hanem a schengeni térségbe történő könnyebb bejutás reményében az eljáró hatóság megtévesztésére törekednek. Ezen visszaélés szankcionálása indokolt.”
- A jogegységi döntés éppen arra kíván választ adni, hogy ezt a rendelkezést miként kell értelmezni. Ebben az összefüggésben amellet, hogy a Ket. másodlagos jellege egyértelmű, nem lehet kiindulni a Ket. az ügyfél

jóhiszeműségét feltételező alapelvből akkor, amikor az Irányelvet és annak nyomán az elsődleges szabályt a rosszhiszemű ügyféli magatartás indokolta.

1. Az indítványozónak a felelősségi alakzatra vonatkozó kérdésére a jogegységi tanács a jogszabályhely vizsgálata során azt a megállapítást tette, hogy az – a mérlegelésre és a tudatállapot tartalmára való utalás hiánya, a jogkövetkezmény jellege folytán – egyértelműen objektív alakzatként értelmezhető.

A vizsgált jogszabályhely objektív jellegét erősíti, hogy a tartózkodási engedély iránti kérelem folytán megindult eljárásban a kérelmezőnek a saját, általa nyilvánvalóan ismert személyi körülményeiről, (kivel él, milyen családi kapcsolatban, hány embert tart el, hol dolgozik, mennyit keres, hol lakik stb.) kell adatot szolgáltatnia. E kérdésekre egyértelmű válaszok adhatók, a releváns körülményekre vonatkozó válaszok alapvetően befolyásolják a kérelem elbírálását, a valótlan állítás, a megtévesztés pedig joggal való visszaélést eredményez.

Ennek folytán az ilyen adatszolgáltatási kötelezettséghez fűzött jogkövetkezmény objektív jellegének kimondása – a szabályozással védendő jogi tárgyra is tekintettel – nem aránytalan.

Az objektív jogkövetkezmény végső soron azt eredményezi, hogy a kérelmezőtől a saját ügyében olyan körültekintő eljárást kíván meg a jogalkotó, amely kizárja részéről a hamis adatközlést. Eszerint a kérelmező felelőssége – a kérelmére indult eljárásban, a személyi körülményeit érintő adatszolgáltatások és tényközlések tekintetében – a tudatállapotától függetlenül fennáll. Ezt az eljárásjogi helyzetet értelmezte felelősségi alakzatként az indítványozó.

A Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja úgy értelmezendő, hogy a jogalkotó határozott eljárási következményt helyezett kilátásba, ha a hamis adatközlés a tartózkodási engedély megszerzése céljából történt. A Harm.tv. rendelkezik más eljárásokról is, amelyek során szintén sor kerülhet adatközlésre, mint például a külföldi egyes bejelentési kötelezettsége, az úti okmánnyal való ellátása, vagy éppen a vele szemben kezdeményezett rendészeti eljárások alkalmával, ekkor a jogszabály nem szankcionálja a hamis adatközlést.

Nem vezethető le – miként erre az indítványozó is helyesen utalt – az uniós esetjogban felmerült egyetlen, a C-202/13. számú McCarthy-íteletből az előnyszerzésre irányuló tudatos szándék vizsgálatának kívánalma, mint szükségszerű döntési elem.

Az uniós ítélet vonatkozásában ki kell emelni, hogy szemben a tartózkodási kártyák hamisításával a jelen jogegységi döntés arról foglal állást, hogy személyes adatokat kell a kérelmezőnek szolgáltatnia, amelynek valóságtartalmáért felel. [Harm.tv. 13. § (1) bekezdés]

Az Irányelv a visszaélések kiküszöbölése érdekében fogalmazódott meg, a visszaélések elhárításának módját pedig a tagállami szabályozásnak engedte át. A tagállami szabályozásnak ezért biztosítania kell, hogy hamis állításokkal, a hatóság megtévesztésével a csalárd módon eljáró kérelmező ne juthasson előnyhöz, adott esetben tartózkodási engedélyhez, a hatóságnak legyen eszköze ezek kiszűrésére, megakadályozására.

A tudatállapot vizsgálatát szükségesnek tartó álláspont szerint csak akkor valósul meg a tartózkodási engedély megszerzése céljából a hamis adatközlés, ha annak valótlanágáról az adatszolgáltató tudott. Utóbbi bizonyítása pedig a hatóságra hárul. Ennek az értelmezésnek a logikájából az következik, hogy amennyiben az engedélyezési eljárásban a kérelmező a saját magára vonatkozó adatközlés során valótlanágot állít, csak akkor esik a Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pont hatálya alá, ha a hatóság az előnyszerzésre irányuló tudatos szándékát rábizonyítja. A jogegységi tanács álláspontja szerint azonban a jogértelmezés során nem hagyható figyelmen kívül, hogy ezen álláspont elfogadása esetén a hatóság szinte lehetetlen bizonyításra kényszerülne (lásd részletesen a 2. pontban).

A fenti értelmezés továbbá nem felel meg a jogegységi eljárás tárgyát képező jogszabály szövegének, amely világossá teszi, hogy a tartózkodási „cél”-on a kérelmező beutazási/tartózkodási jogcímét érti, míg „a tartózkodási jogosultság megszerzése érdekében” fordulat a tartózkodási feltételekre utal, amelyek teljesítése az adatközléssel hozható a hatóság tudomására.

A jogegységi eljárás alapját képező döntéseket vizsgálva megállapítható, hogy a kérelmező valamennyi iratot – így különösen a tartózkodás alapfeltételéül szolgáló, a megélhetést igazoló iratot – a tartózkodási engedély megszerzése érdekében nyújtja be, mivel az önként vagy hatósági hiánypótlásra előterjesztett bizonyítékok a kérelem elbírálása szempontjából releváns kérdésekre adnak választ, ezért azok tartalmától a hatóságnak nincs módja eltekinteni.

2. Az idegenrendészeti hatóság természetesen köteles tisztázni a tényállást a Ket. 50. §-a szerint, így ellenőriznie kell a tartózkodási feltételek tényleges teljesülését, továbbá azt, hogy van-e köztük valótlan adat, és a Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak megállapítása során minősíteniük kell a közölt adatot abból a szempontból, hogy a tartózkodási engedély megszerzése érdekében került-e közlésre vagy sem. Ugyanakkor nem vizsgálható az adatközlő tudatállapota. A tartózkodási engedélyezési eljárás kérelemre induló eljárás, a tudatállapot vizsgálata olyan eljárási cselekmények elvégzését kívánná meg, amelyek a jogszabály szövegéből nem vezethetők le, sőt

ellentétesek a kérelemre indult eljárás jellegével. A szubjektív közrehatás kiderítése olyan alapos „nyomozás” elvégzését kívánná, amelyre a hatóságnak nincs hatásköre. Az ilyen „nyomozás” az idegenrendészeti eljárás kereteit messzemenően meghaladná és merőben ellentétes azzal a jogalkotói elvárással, miszerint a harmadik országbeli állampolgárra az idegenrendészeti jogszabályok értelemszerűen fokozott eljárási kötelezettséget rónak, melynek következménye objektív.

Az ügyfél ellenbizonyításra jogosult. A legtöbb esetben ugyanis a kérelmező a személyes körülményeiről (családi állapot és jogállás, megélhetés, lakhatás stb.) szolgálatot adatot, amely esetben elő sem állhat azzal, hogy nem tudott vagy tudhatott annak hamis voltáról, annyira nyilvánvaló a kérelmező ismerete, és valótlan adat közlése esetén a csalás szándéka (például az általa bejelentett munkahelyen nem végez munkát ott még sosem járt; a hatósággal közölt lakcímen sem a bejelentéskor, sem az ellenőrzéskor nem lakott;). Hangsúlyozandó, hogy a hamis adatközlést bármely az engedélyezés feltételéhez kapcsolódó adat/tény vonatkozásában, de kizárólag pozitív tényközlés útján lehet elkövetni.

A jogegységi kezdeményezésre okot adó esetekben az előbbiekhöz képest árnyaltabb a helyzet. A munkáltató, mint harmadik személy közrehatása okán lehetőség kínálkozna a kérelmező számára a mentesülésre. E körülmény vizsgálata során nem lehet eltekinteni attól, hogy a kérelmező és a munkáltató magatartását, a különböző hatóságokhoz eljuttatott eltérő adatszolgáltatást jól felfogott érdek vezérli. A munkaszerződésben feltüntetett magasabb összeg a megélhetés biztosíthatósága szempontjából a kérelmezőnek kedvezőbb, míg a munkáltatói adóhatósági bevallásban szereplő jóval alacsonyabb összeg csökkenti a fizetendő köztartozást, ami a munkáltató érdeke. A tudatállapot vizsgálata két olyan személy nyilatkozatának beszerzését igényelné, akik mindketten érdekeltek az objektív jogkövetkezmény elhárításában, illetőleg a hatóság megtévesztésében. E magatartás idegenrendészeti következményeinek elmaradása azt is eredményezheti, hogy a munkáltató „zsebbe” fizet. Ezzel költségvetési bevétel kiesés, a szürke vagy fekete gazdaság erősödhet, így a tartózkodási engedély kiadására, meghosszabbítására a hatóság megtévesztésével és nem a megélhetést valóban biztosító jövedelem alapján kerülhet sor, amely szintén a fekete gazdaság térnyerését, bűncselekmények elkövetésének veszélyét hordozza.

Ugyanakkor az eljárás egészének és mozzanatainak vizsgálata a jogorvoslat során (fellebbezési, vagy bírósági felülvizsgálati eljárásban) teret enged annak megállapítására, hogy tisztességes volt-e az ügyintézés vagy sem. Nincs elzárva az ügyfél annak bizonyításától sem, hogy a hatóság által hamisnak minősített adat valós, vagy a hamisnak bizonyult adatot nem a tartózkodási engedély megszerzése érdekében szolgáltatatta, illetőleg a hamis okirat kapcsán bizonyítható, hogy valós adatot tartalmaz, míg a hamis adatról megállapítható, hogy nyilvánvaló tévedés vagy elírás eredménye. Ez azonban nem a tudatállapot vizsgálatát jelenti, és a bizonyítás a kérelmezőt terheli. Az ügyféli kör és annak fentiekben elemzett viszonya az általa szolgáltatott adatokhoz tehát megnyugtató válasz arra a kérdésre, hogy az objektív jogkövetkezmény nem túlzó, hanem „kellően arányos intézkedés a csalások visszaszorítására”.

3. Az idegenrendészeti hatóság pontos hiánypótlási felhívás után, az általa lefolytatott eljárásban a részére a kérelmező által szolgáltatott adatok alapján állapítja meg a tényállást, azok valóságtartalmát ellenőrzi. Az adatszolgáltatás, a tényközlés időpontja az, amikor a tényről a kérelmező tájékoztatja a hatóságot, az adatot a hatóság tudomására hozza, és az azt alátámasztó dokumentumokat a rendelkezésre bocsátja. A Harm.tv. 13. § (1) bekezdése határozza meg azokat a körülményeket, amelyek igazolása esetén a harmadik országbeli állampolgár Magyarország területén három hónapot meghaladóan tartózkodhat.

E feltételrendszerhez igazodik a keresőtevékenység folytatása célú tartózkodás, amely úgy valósul meg, hogy a harmadik országbeli állampolgár foglalkoztatásra irányuló jogviszony alapján, ellenérték fejében, más részére, illetve irányítása alatt tényleges munkát végez [Harm.tv. 20. § (1) bekezdés a) pontja]. A 114/2007. (V. 24.) Korm. r. (a továbbiakban: Vhr.) 29. § (5) bekezdése alapján a harmadik országbeli állampolgár a három hónapot meghaladó tartózkodáshoz szükséges anyagi fedezettel akkor rendelkezik, ha ő maga vagy részére családtagja a rendelkezésére álló jogszerűen megszerzett jövedelemből, illetve vagyonból megélhetése, lakhatása, kiutazása, valamint szükség esetén egészségügyi ellátása költségeit biztosítani tudja. A keresőtevékenység célú tartózkodás esetében jellemzően a munkavégzés válik a megélhetés alapjává, mely – többek között a kérelmező által Magyarország területén folytatni kívánt, vagy folytatott jogszerű keresőtevékenységből származó jövedelemmel igazolható [Vhr. 29. § (6) bekezdés g) pontja].

A fenti jogszabályhelyek együttes értelmezése egyfelől azt jelenti, hogy a harmadik országbeli állampolgár a magyar jogi előírások betartásával létesít munkaviszonyt, érvényes munkavállalási engedéllyel és munkaszerződéssel rendelkezik, mely alapján ténylegesen munkát végez. Egyidejűleg azt is jelenti, hogy a jogszerű munkavégzés számára jövedelem szerzését eredményezi, amelynek jogszerűsége ugyancsak feltétel. Az idézett jogszabályi rendelkezés a jogszerű munkavégzés mellett tehát egyszersmind a jogszerű jövedelem megszerzését is előírja, a kettő együttesen igazolja a megélhetés biztosíthatóságát. A jogalkotó – miközben megköveteli a jogszerű

kereső tevékenységet – nem mond le a jövedelem jogszerűségéről. A jogszerű jövedelem az a jövedelem, amely után a közterheket megfizették, amelynek mértékéről nem más, mint az adóhatóság rendelkezik megbízható információval.

A fentiek alapján (a jogszerű jövedelem értelmezése folytán) az idegenrendészeti hatóság okkal tájékozódott az adóhatóságnál és fogadta el az adóhatóság által visszaigazolt jövedelmet jogszerű jövedelemként, e közlést valós adatként szemben a kérelmező munkaszerződésében közölt jóval magasabb összeggel. Így téves az a feltételezés, hogy a munkaszerződésben megjelölt összeg a valós, és az adóhatósággal közölt és ennek alapján az adóhatóság által igazolt jövedelem tekinthető hamis adatnak.

Itt kell megjegyezni, hogy a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja.tv.) szerint a magánszemély bevallási kötelezettségét a (2) bekezdés szerint önadózással [11. § (1)–(2) bekezdései], vagy munkáltatói adómegállapítás [14. §] révén teljesíti. Az Szja.tv. 14. § (1)–(2) bekezdései és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 27. § (1)–(4) bekezdései szólnak a munkáltatói adómegállapítás szabályairól, rögzítve a kötelezettségek teljesítése körében való együttműködést, mely a munkavállalói tudomást erősítik. Az Art. 27. § (2) bekezdése értelmében a munkáltatói adómegállapítás az ellenőrzés és jogkövetkezmények szempontjából a magánszemély bevallásának minősül. Ily módon a munkáltató által készített adóbevallásért is fennáll a munkavállaló felelőssége.

A kérelmező tartózkodási engedély megszerzése érdekében csatolja munkaszerződését – és nem másrt pl. munkáltatói igazolást –, amely meghatározott összegű fizetésre jogosítaná. A hatóság ennek teljesülését ellenőrzi a csatolt munkaszerződés és az adóhatósági bejelentések összevetésével.

Az a körülmény, hogy a munkáltató utólag, a kérelmező hamis adatközlését követően korrigálja az Art. 49. § szerint önellenőrzéssel az adóhatóság felé a kérelmező munkaviszonyból származó jövedelmének összegét, nem változtat azon a tényen, hogy a kérelmező a tartózkodási engedély megszerzése érdekében hamis adatot, valótlán tényt közölt, tekintettel arra, hogy a tényközlés időpontja az adatszolgáltatással egyszer és mindenkorra rögzült. Ami az önrevíziót illeti hangsúlyozni kell hogy, arra egy adóhatósági eljárásban került sor, amely esetben a jogalkotó a bevallást készítő számára lehetővé tette az önrevíziót, azaz az adózó az adóhatósági jogviszonyban lehetőséget kap arra, hogy a téves vagy hiányos bevallás következményei alól mentesüljön. Ez a lehetőség azonban az idegenrendészeti eljárásban nem mentesít a jogkövetkezmények alól. A hamis adatközlés ténye szempontjából sem a munkáltató, sem a kérelmező utólagos önrevíziója nem releváns, tekintettel arra, hogy a tényközlés a munkaszerződés csatolásával megvalósult. A Harm.tv. ezzel ellentétes megengedő rendelkezést nem tartalmaz és a jogszabályi környezetből sem vonható le ilyen következtetés.

4. A hamis adatszolgáltatás, tényközlés jogkövetkezménye tekintetében a jogalkotó kétséget kizáró (kógens) módon úgy rendelkezett, hogy amennyiben a tartózkodási engedély megszerzése céljából közölt adat valótlansága megállapítható, a hatóság köteles a szigorú jogkövetkezményeket alkalmazni. A kérelmezőnek a hamis adatközlés következményeit annak ellenére viselnie kell, hogy a későbbiekben – esetleg a másodfokú eljárás alatt – a tartózkodás feltételeit megteremtette, tekintettel arra, hogy az idegenrendészeti hatóságnak nemcsak a tartózkodási feltételek meglétét, hanem a kizáró okok fennállását egyaránt vizsgálnia kell. A Harm.tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja kógens törvényi rendelkezés, a hatóság e tekintetben nem mérlegelhet.

Budapest, 2015. június 30.

Dr. Darák Péter s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Rothermel Erika s. k.,
előadó bíró

Dr. Buzinkay Zoltán s. k.,
bíró

Dr. Fekete Ildikó s. k.,
bíró

Dr. Sperka Kálmán s. k.,
bíró

A Kúria 3/2015. KMJE jogegységi határozata

A Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának öttagú közigazgatási-munkaügyi jogegységi tanácsa a Kúria Elnöke által kezdeményezett jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontja csak azon ügyben zárja ki a felülvizsgálatot, amelyben a közigazgatási határozat kizárólag bírságot kiszabó rendelkezést tartalmaz.

Indokolás

- I. A Kúria Elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés 2. fordulata alapján az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi eljárás lefolytatását kezdeményezte a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/A. § (2) bekezdésének b) pontja értelmezésére. Az indítvány értelmében a jogegységi tanácsnak azt kellett eldöntenie, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának lehetősége miként alakul, ha a közigazgatási határozat az egymillió forintnál alacsonyabb összegű bírság mellett azonos jogalaptól származó más határozati rendelkezést is tartalmaz.
A kezdeményezés szerint a kérdésben eltérő bírói gyakorlat alakult ki, különösen fogyasztóvédelmi tárgyú ügyekben. Ez elsősorban arra az esetkörre vonatkozott, amikor a Kúria olyan felülvizsgálati ügyekben döntött, amelyekben a megtámadott közigazgatási határozat egymillió forint meg nem haladó bírságot, valamint egyéb kötelezést tartalmazó rendelkezést foglalt magában.
Az előterjesztés hivatkozott a Kfv.III.37.790/2014/6.számú végzésre, amelyben az elsőfokú hatóság határozatával a fogyasztó részére 450 000 forint fogyasztóvédelmi bírság megfizetésére, továbbá 2×5000 forint kötbér megfizetésére kötelezte a felperest, ezen túlmenően pedig arra, hogy a kikapcsolás kezdeményezésére kizárólag a jogszabályban előírt feltételek megvalósulása esetén kerüljön sor. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította a Pp. 340/A. § (2) bekezdésének a)–b) pontjára hivatkozva. Hasonló megközelítést alkalmazott a Kúria Kfv.III.38.195/2014/2., Kfv.II.37.741/2014/3., Kfv.III.38.003/2014/3., Kfv.III.37.792/2014/7., Kfv.III.37.973/2014/4., Kfv.III.38.089/2014/2., Kfv.II.37.557/2014/2. számú végzések esetén is.
E gyakorlattal szemben a Kfv.II.37.534/2014/6.számú ítélete – az ügyben kirótt 60 000 forint fogyasztóvédelmi bírságon kívül az alperesként eljáró hatóság eltiltotta a felperest a további jogsértő magatartástól is – elfogadta az alperesi felülvizsgálati kérelemben foglaltakat a bírságösszege túlmenően meglévő egyéb kötelezés megléte okán érdemben bírálta el a felülvizsgálati kérelmet. Utóbbi megközelítést követte a Kúria a Kfv.III.37.279/2013/7., Kfv.III.37.180/2014/4., Kfv.II.37.707/2012/5. számú ítéletei esetében is.
- II. A Legfőbb Ügyész az indítványra írásbeli nyilatkozatot tett. Utalt arra, hogy a Pp. 340/A. §-ának (2) bekezdését a Pp.-be az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 12. §-a iktatta be, amelyhez fűzött indokolás alapján a rendelkezés bevezetésével a törvényalkotó alapvető célja az volt, hogy összhangban a vagyoni jogi ügyekre irányadó szabályozással a Kúria elé a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata keretében se érkezenek egy meghatározott értékhatár alatti, úgynevezett „bagatell” ügyek. Azonban sem a tételes jogi rendelkezés, sem a Módtv. indokolása nem ad eligazítást abban a kérdésben, hogy van-e helye felülvizgálatnak az olyan közigazgatási határozat esetében, ahol a megállapított fizetési kötelezettség mértéke az egymillió forintot nem éri el, és a határozat egyéb jogkövetkezményt is megállapít.
Álláspontja szerint a Pp. 340/A. §-a (2) bekezdésének b) pontja bizonytalan tartalmú, túlzottan leegyszerűsítő (nincs tekintettel a szabályozott életviszonyok összetettségére), értelmezési igénye igen magas, továbbá a bírság és az ügy (a felmerülő jogkérdés) szakmai, társadalmi, gazdasági jelentősége közötti korreláció hiányára nincs figyelemmel.
Indítványában azt is rögzítette: ha a közigazgatási szerv határozata az összességében egymillió forintot meg nem haladó mértékű bírság kiszabása és egyéb fizetési kötelezettség megállapítása mellett egyéb, a fizetési kötelezettség körébe nem tartozó kötelezést is tartalmaz, a jogerős ítélet felülvizsgálata megengedett.
- III. A Pp. 340/A. § (2) bekezdésében írt korlátozások közös jellemzője az, hogy a korlátozás nem a pertárgyértékhez vagy a felülvizsgálati kérelemben vitássá tett értékhez kapcsolódik, hanem a közigazgatási határozatban megállapított fizetési kötelezettséghez. Ez a szabályozás kiküszöbölte annak lehetőségét, hogy a fél által

előterjesztett kereseti vagy felülvizsgálati igény képezze az alapját a későbbi jogorvoslat lehetőségének. Ennek nyomán olyan objektívnek tekinthető helyzet jött létre, amely a közigazgatási határozat ismeretében már meghatározza az ügy Kúria elé kerülésének lehetőségét.

Mindezzel együtt a Pp. 340/A. § (2) bekezdés megfogalmazásai több esetben vitára adhatnak alapot.

Az eltelt évek joggyakorlata a felszínre hozta a Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott felülvizsgálati korláttal kapcsolatos jogértelmezési problémákat, amely alapvetően abból fakad, hogy a közigazgatási hatósági ügyek többségében a jogsértés megállapításához rendelhető jogkövetkezmények között a bírság csak az egyik lehetőség, amely mellett több nem összegszerű – hatásában akár súlyosabb – jogkövetkezmény is alkalmazható. Példaként megjelölhető a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. tv. 152. § (3) és (4) bekezdése, ahol a bírság és a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési eljárásban való részvételtől (külön jogszabályban meghatározottak szerinti) eltiltása együtt jelenhet meg.

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 47. § (4) bekezdése is hasonlóképpen rendelkezik, bár az nem elkülönített törvényi kategóriaként szabályozza az intézkedéseket, csak jogkövetkezményekről rendelkezik, amelyek között egyértelmű minősítésbeli megkülönböztetést nem tesz, sőt az (anyagi jogi) bírságot a 47. § felsorolásának utolsó elemeként szerepelteti.

Ugyanígy más típusú ügyekben az egyéb jogkövetkezmények – például tevékenység kifejtésétől eltiltás, építmény bontásának elrendelése, üzlethelyiség vagy telephely bezárása – súlyosabb hátrányt jelenthetnek, mint a bírság vagy más fizetési kötelezettség teljesítése.

A szabályozás problémája az is, hogy a bírság felső határát, tételét számos esetben a bírságot ügyfél személyi jellemzői határozzák meg. Így a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 7. §-ának (5) bekezdése szerint természetes személy munkáltatóra első jogsértés esetén legfeljebb egymillió forint összegű bírság szabható ki, emiatt az ítélet felülvizsgálata a vizsgált jogszabályhely szabályozása miatt eleve kizárt.

IV. A jogegységi tanács elsődlegesen indokoltnak látta a felülvizsgálati kérelem benyújtására jogosultak jogorvoslatához fűződő alapjogának vizsgálatát is a kérdés megválaszolásához.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéséhez fűzött jogértelmezéséből [9/2013. (III. 6.) AB határozat, 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, 12/2015. (V. 14.) AB határozat, 17/2015. (VI. 5.) AB határozat] az alábbi következtetésre jutott:

A jogorvoslati jog kizárólag egyfokú, az nem terjed ki a rendkívüli jogorvoslatokra. Amennyiben egyszer megtörtént a hatékony és érdemi felülvizsgálat, úgy lehetséges a sérelem további vizsgálata, az abban való döntés, de ahhoz már nem fűződnek az alapjogi intézményvédelmi kötelezettségek az állam oldaláról és garanciák a jogosultak részére. Tekintettel arra, hogy a Kúria peres ügyekben – az értelmezési hierarchia csúcsán – soha nem hoz „elsőként” döntést és közigazgatási ügyekben a közigazgatási határozat bírósági felülbírlata egyszer már megtörtént mielőtt a Kúria elé kerül az ügy, ezért a rendkívüli jogorvoslatra nem vonatkoztathatók az alapjog érvényesülése kapcsán megkerülhetetlen szabályok.

Mindazonáltal figyelemmel kell lenni arra a körülményre, hogy bármely törvényben biztosított jogorvoslat – így a felülvizsgálati kérelem is – akkor felel meg az Alkotmánybíróság által támasztott követelményeknek, amennyiben a jogorvoslati fórum az állított jogsérelmet megvizsgálja és a döntés hibás – törvénysértő (megalapozatlan) – volta esetén azt orvosol(hat)ja, a jogszabálysértést kiküszöböl(heti) [22/1995. (III. 31.) AB határozat, 42/2004. (XI. 9.) AB határozat].

Amennyiben a törvényben biztosított, de értékhatárhoz kötött felülvizsgálati kérelem esetében a Kúria az állított jogsértést egészében nem tudja reparálni, így az azonos jogalapról származó többes kötelezések esetében a bírságkötelezést érintetlenül kell hagynia, úgy nem teljesülnek a jogorvoslati szembeni általános alkotmányossági követelmények. A jogerőssé vált bírságkötelezés a fél számára a továbbiakban sem jogalapját, sem pedig összegszerűségét tekintve nem vitatható.

Utalni kell továbbá arra is, hogy a 340/A. § (2) bekezdés b) pontjának az a) és c) pontok szerinti, megszorító értelmezése az egyes ágazati szabályok sajátosságai folytán akadályát képezi annak, hogy bizonyos ügycsoportok a Kúria ítélezési területébe kerüljenek. Jóllehet a felülvizsgálati hatáskör teljessége nem feltétele a Kúria jogegységesítő alkotmányos hatásköre gyakorolhatóságának, mégis szükséges annak ésszerű keretek között tartása.

V. A Kúriának a jogegységi indítvány alapján eljárásjogi szempontból a Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjának tartalmát kellett megvizsgálnia. Másképpen fogalmazva: abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a közigazgatási perben milyen körben vizsgálhatók érdemben azok a felülvizsgálati kérelmek, amelyek alapját bírságot kiszabó közigazgatási határozat adja.

A Pp. 340/A. § (2) bekezdése szerint:

(2) Nincs helye felülvizsgálatnak

a) az adóhatóságnál fennálló, továbbá az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító,

b) a bírságot kiszabó és

c) a kisajátítási

ügyekben, ha a közigazgatási hatósági ügyben vagy a bírságot kiszabó határozatban megállapított fizetési kötelezettség, illetőleg kártalanítási összeg az egymillió forintot nem haladja meg.

A Pp. 340/A. § (2) bekezdésének módosításához fűzött miniszteri indoklás szerint az értékhatárhoz kötött korlátozás nem alkotmányellenes, azonban az az egyéb, például bírói mérlegeléshez kötött korlátozáshoz képest a jogbiztonságot jobban, egyértelműbben szolgálja, előreláthatóvá, illetve kiszámíthatóbbá teszi. A jogalkotás előkészítője a Polgári perrendtartás módosításakor az értékhatár korlát meghatározásának indokait a magánjogi, gazdasági perek esetében alkalmazott korlátozó rendelkezésekkel hozta párhuzamba azzal, hogy annak bevezetése hozzájárul a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás hatékonyságának növeléséhez, a harmadfokú ítélkezés helyett jogkérdésekben történő állásfoglalás irányában történő elmozduláshoz.

A hatósági jogalkalmazás során hatóság alkalmazza konkrét egyedi ügyre a jogszabályt, ennek során engedélyez, hozzájárulásokat ad, kötelez, szankcionál, kényszereszközöket alkalmaz, ha a hatóság döntésének az érintettek önként nem tesznek eleget. Határozatai így összetettek, mert ugyanazon jogalpból eredően nem csupán bírság kiszabására jogosult, hanem emellett egyéb intézkedések foganatosítására is.

Erre tekintettel megválaszolásra váró kérdés, hogy ilyen esetben kizárólag a határozatban kiszabott bírság összeg mértéke-e a mérvadó a felülvizsgálat szempontjából.

A válaszhoz elsőként a „bírságot kiszabó” ügy fogalmát kell meghatározni. A jogalkotó akaratát figyelembe vevő értelmezés alapján – az ügyészi indítvánnyal egyetértve – arra a következtetésre lehet jutni, hogy a rendelkezés bevezetésével a törvényalkotó alapvető célja az volt: összhangban a vagyoni jogi ügyekre irányadó szabályozással a Kúria elé a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata keretében se érkezzenek egy meghatározott értékhatár alatti ügyek.

Az önmagában a jogszabályhelyre koncentrált objektív értelmezésből az következik, hogy az értékhatár szerinti korlátozás kizárólag a bírságoló határozatokra értelmezhető. A bírságoló határozat alatt pedig nem érthető más, mint az a határozat, amely az adott cselekmény jogkövetkezményeként bírságot szab ki, de semmilyen további jogkövetkezményt nem alkalmaz, s nem tartalmaznak további előírást valamely magatartás tanúsítására vagy korlátozásra.

Ennek értelmében a jogszabályhely nyelvtani és objektíve tételezhető célja szerinti értelme alapján arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy a Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjának hatálya alá csak azon közigazgatási ügyek tartoznak, amelyekben a közigazgatási határozat kizárólag bírságot kiszabó rendelkezést tartalmaz. Más tartalmat csak abban az esetben lehet tulajdonítani a vizsgált szabályozásnak, amennyiben az a bírságoló határozat megjelölés mellett alkalmazta volna a „más jogkövetkezmény” fordulatot is. Ennek hiányában a kiterjesztő értelmezés kizárná az olyan határozatok elleni felülvizsgálatot, ahol a bírságolás mellett egyéb – nem pénzügyi – kötelezésre, magatartás tanúsítására, attól való eltiltásra is kiterjed a határozat érdeme.

A közigazgatási határozatban jogkövetkezményként megállapított bírság, valamint egyéb rendelkezés az esetek döntő többségében azonos jogalpból ered, illetőleg azonos anyagi joghoz kapcsolódik. Emiatt eljárási szempontból sem választható szét a bírság és az egyéb rendelkezés felülvizsgálata, mivel az ügyben alapul fekvő közigazgatási anyagi jogi kérdés mindkét rendelkezést érinti. A felülvizsgálati eljárásban a bírósági döntés következményét és végrehajthatóságát érintő visszás helyzetet idézne elő a bírság és a további hatósági rendelkezés vizsgálatának különválasztása, illetőleg az ezzel kapcsolatos jogerős ítélet felülvizsgálatának korlátozása. Amennyiben a felülvizsgálati eljárás eredményeként a Kúria a jogerős ítélet azon részét, amely a bírság melletti hatósági rendelkezés törvényességét érinti, jogsértőnek találná, úgy az nyilvánvalóan a bírság törvényességét is érintené, arra kihatna, azonban ennek eljárási következményét nem lehetne levonni. Lényegében olyan helyzet állna elő, hogy az azonos jogalpból eredő bírságra vonatkozó rendelkezés hatályában maradna, ugyanakkor bíróság az összefüggő külön hatósági rendelkezést jogszabálysértés miatt mellőzi vagy megváltoztatja. Hangsúlyozza azt is a Kúria, hogy sem a peres eljárás szabályai, sem pedig a közigazgatási hatósági eljárás szabályai nem teszik lehetővé ebben az esetben a jogerős ítéleti rendelkezés bármilyen tartalmú korrekcióját. Mindez tehát azt jelenti, hogy sem anyagi jogi sem eljárási szempontból nem valósítható meg felülvizsgálati eljárásban az azonos jogalaphoz kötődő bírság, valamint egyéb határozati rendelkezés elválasztása, a jogorvoslatot ilyen helyzetben egységesen és korlátozástól mentesen kell biztosítani.

A kifejtettekre tekintettel a Pp. 340/A. § (2) bekezdésében foglalt értékhatárhoz kötött korlátozást úgy kell értelmezni, hogy a törvényi rendelkezés betölthesse pergátló funkcióját, ugyanakkor ne korlátozza szükségtelenül az ügyek meghatározott csoportjában a Kúria Alaptörvényben megfogalmazott jogegységesítő feladatát.

Budapest, 2015. június 29.

Dr. Kalas Tibor s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s. k.,
bíró, előadó

Dr. Kurucz Krisztina s. k.,
bíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
bíró

Dr. Stark Marianna s. k.,
bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 306/2015. (VII. 20.) KE határozata bírói felmentésről

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. §-a alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – nyugállományba helyezés iránti kérelmére tekintettel *dr. Koblí Ilonát* 2015. november 30-ai hatállyal bírói tisztségéből felmentem.

Budapest, 2015. július 10.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/04117-2/2015.

A köztársasági elnök 307/2015. (VII. 20.) KE határozata bírói kinevezésről

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *dr. Boros Réka Mária*t 2015. augusztus 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2015. július 10.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/04117-3/2015.

A köztársasági elnök 308/2015. (VII. 20.) KE határozata bírói kinevezésről

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *dr. Budavári Krisztinát* 2015. augusztus 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2015. július 10.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/04117-4/2015.

**A köztársasági elnök 309/2015. (VII. 20.) KE határozata
bírói kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *dr. Dallos Zoltánt* 2015. augusztus 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2015. július 10.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/04117-5/2015.

**A köztársasági elnök 310/2015. (VII. 20.) KE határozata
bírói kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *dr. Horváthné dr. Gödöllei Juditot* 2015. augusztus 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2015. július 10.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/04117-6/2015.

**A köztársasági elnök 311/2015. (VII. 20.) KE határozata
bírói kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *Kovácsné dr. Droblyen Évát* 2015. szeptember 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2015. július 10.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/04117-7/2015.

A Kormány 1475/2015. (VII. 20.) Korm. határozata a bürokratikus terhek egyszerűsítésének intézkedési tervéről

A Kormány

1. áttekintette és egyetértett a fővárosi és megyei kormányhivataloktól érkezett javaslatok alapján készített hatósági eljárások egyszerűsítési lehetőségeivel. A hatósági eljárások egyszerűsítési lehetőségeivel összefüggésben felhívja a minisztereket, hogy az általuk is támogatott – a fővárosi és megyei kormányhivataloktól érkezett – javaslatok alapján dolgozzanak ki a közigazgatási bürokráciacsökkentésre vonatkozó jogszabály-módosítási javaslatokat;
Felelős: valamennyi miniszter
Határidő: azonnal
2. felhívja a minisztereket, hogy a közigazgatási bürokráciacsökkentésre vonatkozó jogszabály-módosítási javaslataikat küldjék meg a Miniszterelnökséget vezető miniszter részére;
Felelős: valamennyi miniszter
Határidő: azonnal
3. felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy a miniszterektől érkezett közigazgatási bürokráciacsökkentésre vonatkozó jogszabály-módosítási javaslatok hatásait vizsgálja meg, és indokolt esetben további javaslatokat kérjen a miniszterektől;
Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
érintett miniszterek
Határidő: 2015. augusztus 10.
4. felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy – figyelemmel a miniszterektől kapott közigazgatási bürokráciacsökkentésre vonatkozó jogszabály-módosítási javaslatokra – készítsen egységes előterjesztést a közigazgatási bürokráciacsökkentés megvalósítására;
Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2015. szeptember 1.
5. felhívja a minisztereket, hogy a közigazgatási bürokráciacsökkentésről előkészített előterjesztés végrehajtásához szükséges miniszteri rendeleteket készítsék el.
Felelős: érintett miniszterek
Határidő: 2015. szeptember 1.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1476/2015. (VII. 20.) Korm. határozata az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1359/2014. (VI. 30.) Korm. határozat módosításáról

1. Az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1359/2014. (VI. 30.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) 5b. pont a) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Kormány)
„a) egyetért azzal, hogy a nemzeti fejlesztési miniszter által meghatározott kiemelt sportlétesítmény-fejlesztési beruházások tekintetében a Nemzeti Sportközpontok feletti irányítási jogköröket a kormánybiztos gyakorolja,”
2. A Korm. határozat 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„6. A kormánybiztos tevékenységét a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium keretében működő titkárság segíti.”
3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1477/2015. (VII. 20.) Korm. határozata
az egyes szakmai feladatok átadásával összefüggésben a Miniszterelnökség és a Nemzeti Fejlesztési
Minisztérium fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva az egyes szakmai feladatok átadásával összefüggésben felmerülő kiadások fedezetére 563 775 ezer forint tartós átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 1. Miniszterelnökség cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XVII. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezet, 1. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium igazgatása cím javára az 1. melléklet szerint.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1478/2015. (VII. 20.) Korm. határozata
a Nemzetközi Tudományos Diákolimpiákkal kapcsolatos feladatok ellátásához kapcsolódó fejezetek közötti
előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Nemzetközi Tudományos Diákolimpiákkal kapcsolatos feladatok ellátásához szükséges 13 292 ezer forint tartós átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 1. Miniszterelnökség cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 1. Emberi Erőforrások Minisztériuma igazgatása cím javára az 1. melléklet szerint.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1479/2015. (VII. 20.) Korm. határozata
Magyarországnak az EU–Afrika Infrastrukturális Alaphoz történő csatlakozásáról,
valamint az IFC Együtműködési Alap működésével összefüggő pénzügyi forrás biztosításáról**

A Kormány

1. egyetért
 - a) azzal, hogy Magyarország csatlakozzon az EU–Afrika Infrastrukturális Alaphoz (a továbbiakban: Infrastrukturális Alap), valamint
 - b) az IFC Együtműködési Alap (a továbbiakban: Együtműködési Alap) működésével összefüggő 2015. évre eső magyar vállalás teljesítésével;
2. felkéri a nemzetgazdasági minisztert az Infrastrukturális Alaphoz történő csatlakozási tárgyalások lefolytatására, a csatlakozást szolgáló intézkedések megtételére, illetve Magyarországnak az Infrastrukturális Alapban – a Külgazdasági és Külügyminisztériummal és a Magyar Export-Import Bank Zrt.-vel együtműködve – történő képviselőtételének ellátására;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
külgazdasági és külügyminiszter

Határidő: folyamatos
3. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban foglalt célok megvalósítása érdekében készítsen előterjesztést
 - a) az Infrastrukturális Alaphoz történő csatlakozással kapcsolatos 2015. évre eső befizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges 315 millió forint,
 - b) az Együtműködési Alap működésével összefüggő magyar vállalás 2015. évre eső részének teljesítéséhez szükséges 2 milliárd 30 millió forint, valamint
 - c) az a) és b) alpontban meghatározott forrás felhasználásához kapcsolódó adminisztratív költségekre további 10 millió forint,azaz összesen 2 milliárd 355 millió forint biztosításáról.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2015. október 1.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1480/2015. (VII. 20.) Korm. határozata
a torontói Magyar Ház építése befejezésének finanszírozása érdekében a rendkívüli kormányzati
intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-át csoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (6) bekezdése alapján elrendeli a torontói Magyar Ház építése befejezésének finanszírozásához szükséges 128,6 millió forint, 1. melléklet szerinti egyszeri átcsoportosítását elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében visszatérítési kötelezettséggel a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 42. Alapok támogatása cím, 2. Bethlen Gábor Alap támogatása alcím javára, a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet 32. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére.

Az átcsoportosítás tekintetében:

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Az elszámolás, illetve visszatérítés tekintetében:

Felelős: nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes

Határidő: 2016. június 30.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1481/2015. (VII. 20.) Korm. határozata
az Európai Unió melletti magyar Állandó Képviselaten a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz tartozó
szakdiplomata álláshelyek meghatározásáról**

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdés f) pontjára és a 85–89. §-aira, a Magyarország Európai Unió mellett működő Állandó Képviselétének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2011. (XII. 20.) KÜM utasítás 14. §-ára és 3. függelékére, valamint a tartós külszolgálatról és az ideiglenes külföldi kiküldetéséről szóló 172/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a Kormány elrendeli az Európai Unió melletti Állandó Képviselaten a külgazdasági és külügyi feladatokhoz rendelt 18 álláshely szakdiplomata álláshellyé történő alakítását 2015. január 1-jei hatállyal.

Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

**A Kormány 1482/2015. (VII. 20.) Korm. határozata
a Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala
közötti Megállapodás módosításáról szóló Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítására adott
felhatalmazásról**

A Kormány

1. egyetért a Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala közötti Megállapodás módosításáról szóló Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a külgazdasági és külügyminisztert, vagy az általa kijelölt személyt a Jegyzőkönyv bemutatott szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. elfogadja a Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló törvénytervezetet, és elrendeli a Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítását követően annak az Országgyűléshez történő benyújtását. A Kormány a törvényjavaslat előadójának a külgazdasági és külügyminisztert jelöli ki.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.